

KREFTFORENINGEN

Ungdomsundersøkelsen

.....

Respons Analyse

2024

.....

OM UNDERSØKELSEN

Målgruppe : Ungdom i alderen 16-24 år.

Antall respondenter : 584 personer er intervjuet.

Metode : E-postinvitasjoner med link til web-spørreskjema.

Tidsperiode : 21.03.2024 -15.04.2024

Vekting av data : Datasettet er vektet på totalnivå på kjønn, alder og geografi

Ansvarlig Krefthforeningen: Camilla Haugstveit Warren, spesialrådgiver
Camilla.Warren@krefthforeningen.no

Ansvarlig Respons: Jonny Nordøy, seniorrådgiver
Jonny.nordoy@responsanalyse.no

- Undersøkelsen er gjennomført av Respons Analyse på oppdrag for Krefthforeningen.
- Formålet med undersøkelsen er å kartlegge ungdoms solingsvaner, kosthold, bruk og holdninger til tobakk og risikofaktorer knyttet til kreft. Undersøkelsen har blitt gjennomført jevnlig siden 2009.

Oppsummering – hovedfunn

- Færre unge blir solbrent sammenliknet med for 2 år siden, men andelen som svært ofte blir solbrent når de soler seg har økt.
- 3 av 10 unge tar solarium.
- 8 av 10 mener at markedsføring av solarium burde inneholde kreftadvarel. Nesten 6 av 10 mener solarium bør forbys.
- De aller fleste har hørt om UV-indeks. 4 av 10 av dem som sjekker UV-indeksen, gjør det for å være ute når den er høy.
- Snusbruk og vaping (e-sigarettbruk) øker blant unge. De fleste unge støtter røykfrie utendørs kaffebarer, restauranter, festivaler og konserter. 8 av 10 plages hvis folk rundt dem røyker.
- 2 av 10 unge mener røyking har blitt kulere de siste årene. 6 av 10 mener at tobakk ikke bør selges til nye generasjoner.
- De fleste unge spiser frukt, grønnsaker og fisk ukentlig. 1 av 2 spiser grønnsaker hver dag.
- De fleste unge ønsker at skolen skal tilby gratis skolemat.

Solvaner

Oppsummering – Solvaner

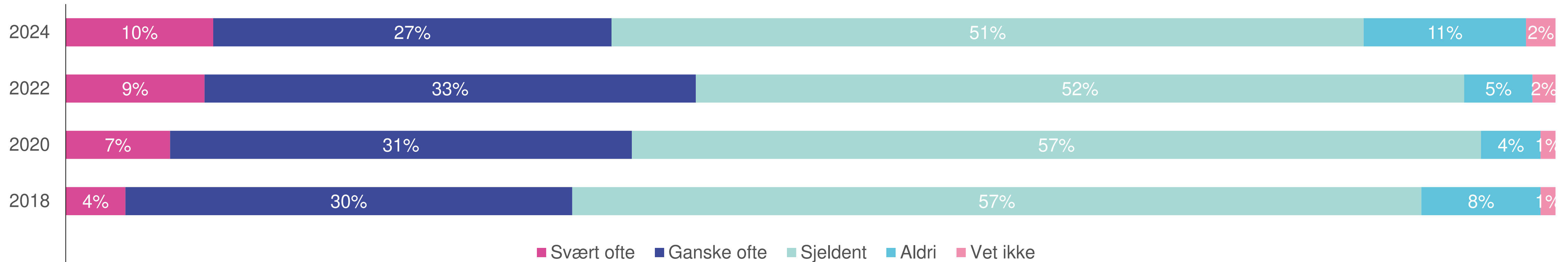
- Færre unge har blitt solbrent sammenliknet med for 2 år siden. Det er mer vanlig at unge blir solbrent når de soler seg (37 prosent) enn når de gjør andre ting (27 prosent).
  - Andelen som *svært ofte* blir solbrent når de soler seg har økt, og er på ti prosent (i 2018 var den fire prosent).
- Blant unge som sier de blir solbrent:
  - Nesten 7 av 10 har blitt solbrent 1-4 ganger, og 1 av 5 har blitt solbrent 5 ganger eller mer.
  - 6 av 10 ble så solbrent at de flasset siste året.
  - 45 prosent har blitt solbrent selv om de brukte solkrem.
  - Flest har blitt solbrent på skuldre og ansikt.
- Solbeskyttelse:
  - De aller fleste bruker solkrem (85 prosent). 45 prosent begrenser tiden de er i direkte sollys, og stadig flere bruker klær for å beskytte seg i sola (39 prosent).
  - De viktigste grunnene unge har for å bruke solkrem er å beskytte seg mot å bli solbrent (82 prosent, som er en fallende tendens), og beskyttelse mot hudkreft (74 prosent).
  - Flere unge enn før bruker solkrem som beskyttelse mot rynker (40 prosent) og for å kunne være lenger i sola (42 prosent).
  - Grunner til å ikke bruke solkrem er oftest at man glemmer det (47 prosent), har ikke solkrem tilgjengelig (25 prosent) eller fordi det er klissete (21 prosent).

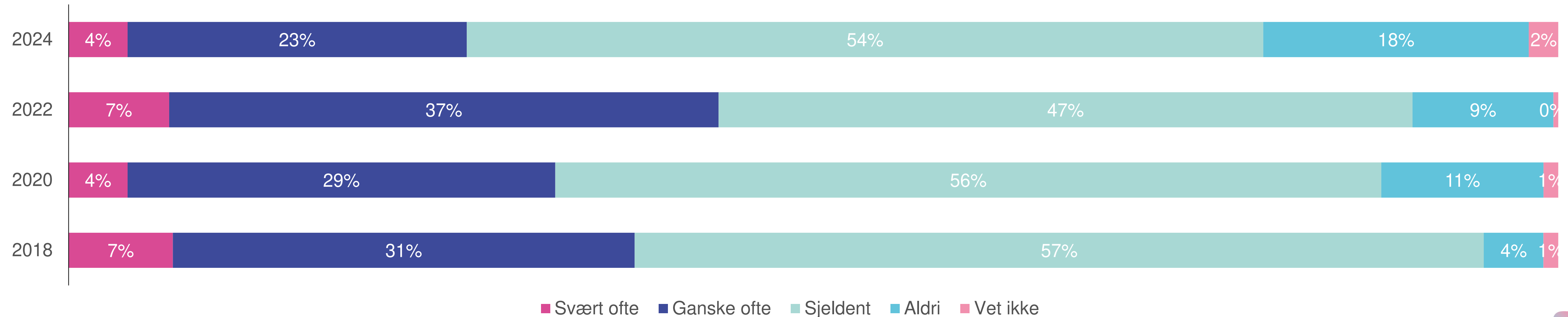
Færre unge blir solbrent. Det er mer vanlig at unge blir solbrent når de soler seg (37 prosent) enn når de gjør andre ting (27 prosent)

Hvor ofte blir du solbrent i følgende situasjoner:

Når jeg soler meg (N=584)

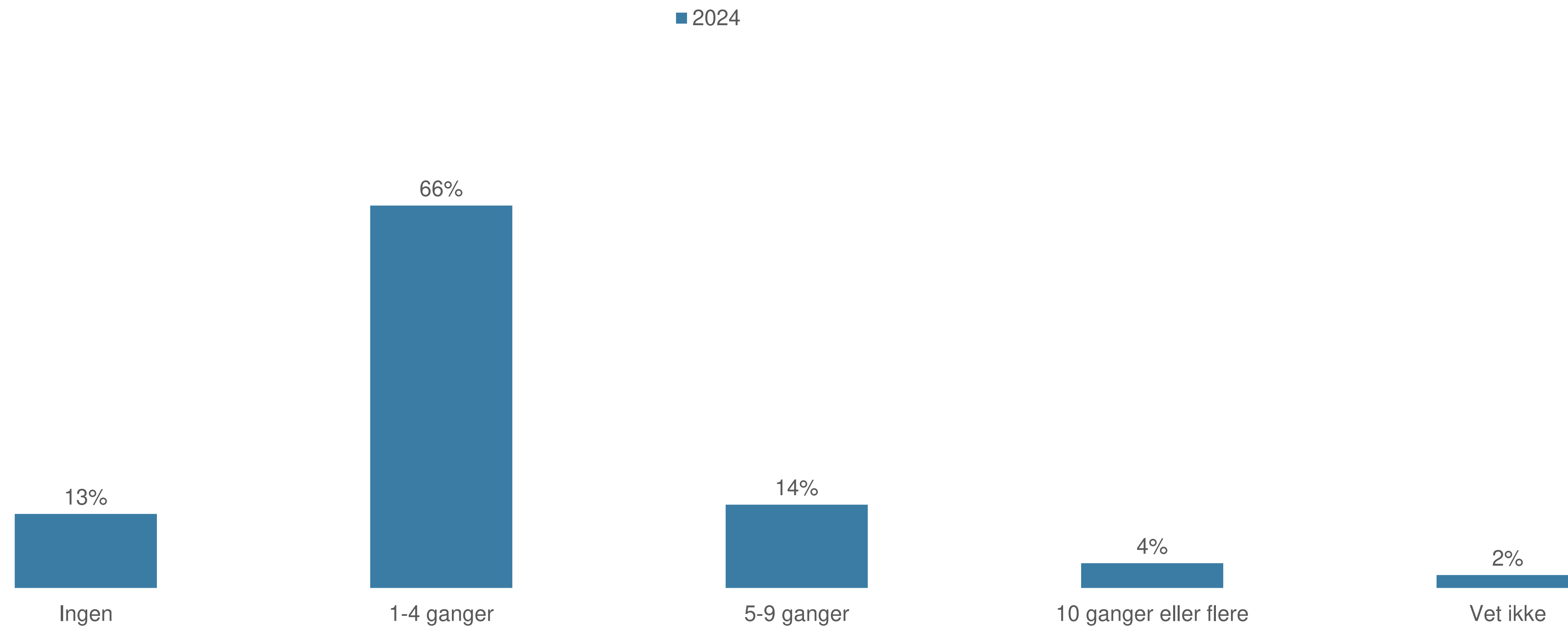

Når jeg gjør andre ting enn å sole meg (N=584)

Blant unge som blir solbrent har nesten 7 av 10 blitt solbrent 1-4 ganger, og 1 av 5 har blitt solbrent 5 ganger eller mer

Hvor mange ganger har du blitt solbrent slik at du ble ubehagelig rød de siste 12 månedene?
(N=271)

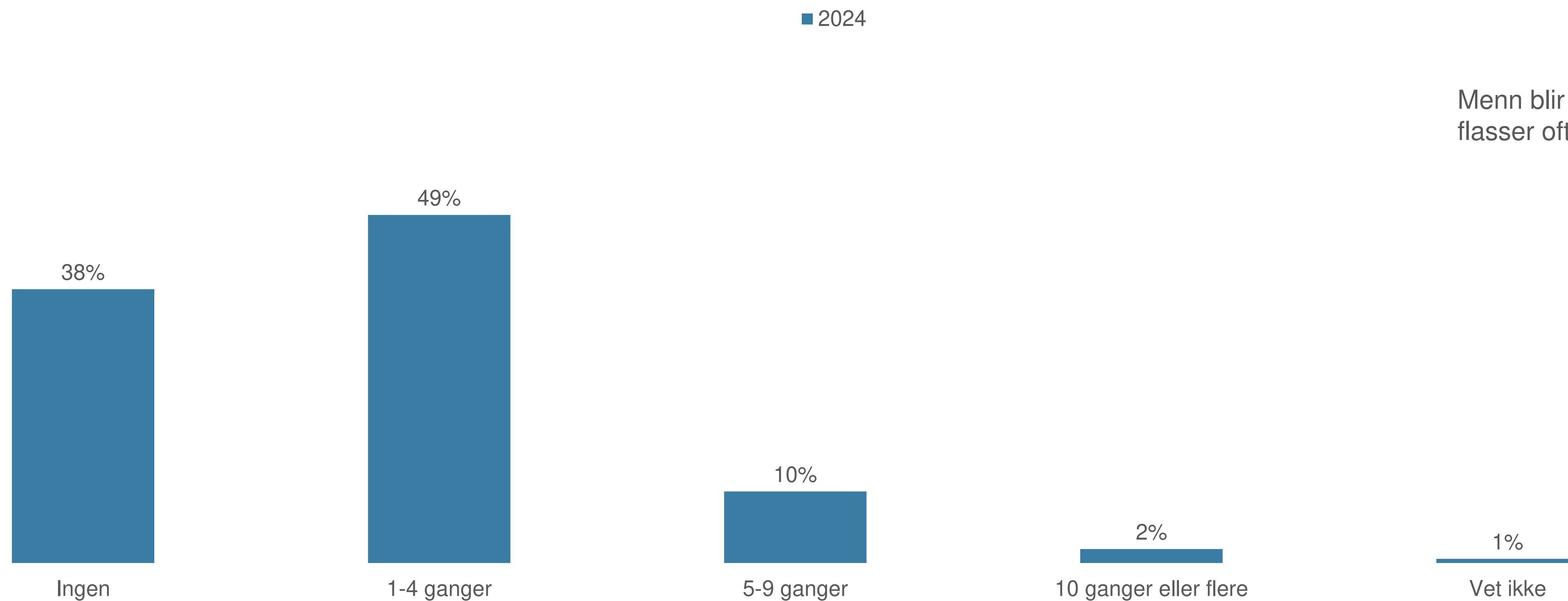
Filter: Har blitt solbrent

Blant unge som blir solbrent: 6 av 10 ble så solbrent at de flasset siste året

Hvor mange ganger har du blitt solbrent slik at du flasset de siste 12 månedene?
(N=271)

Menn blir solbrent så de flasser oftere enn kvinner.

Filter: Har blitt solbrent

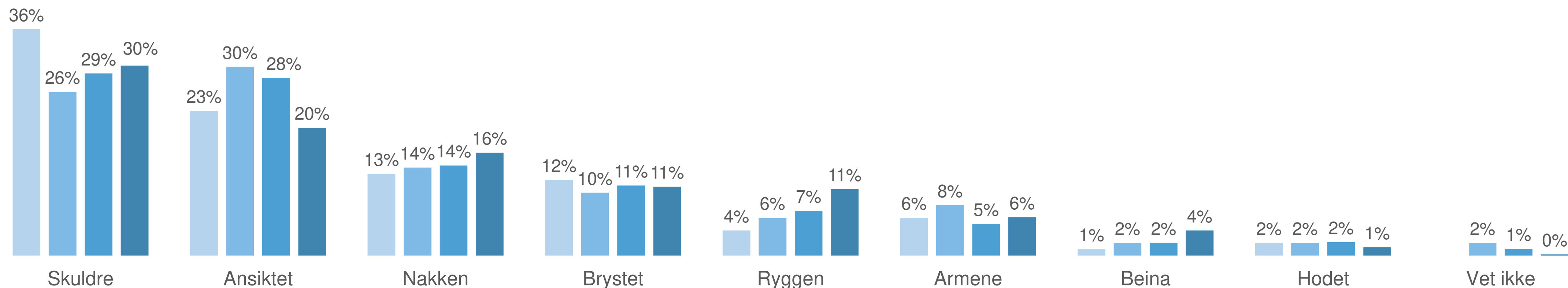

De vanligste stedene å bli solbrent er skuldre (30 prosent) og ansikt (20 prosent)

Hvor blir du oftest solbrent?
(N=271)

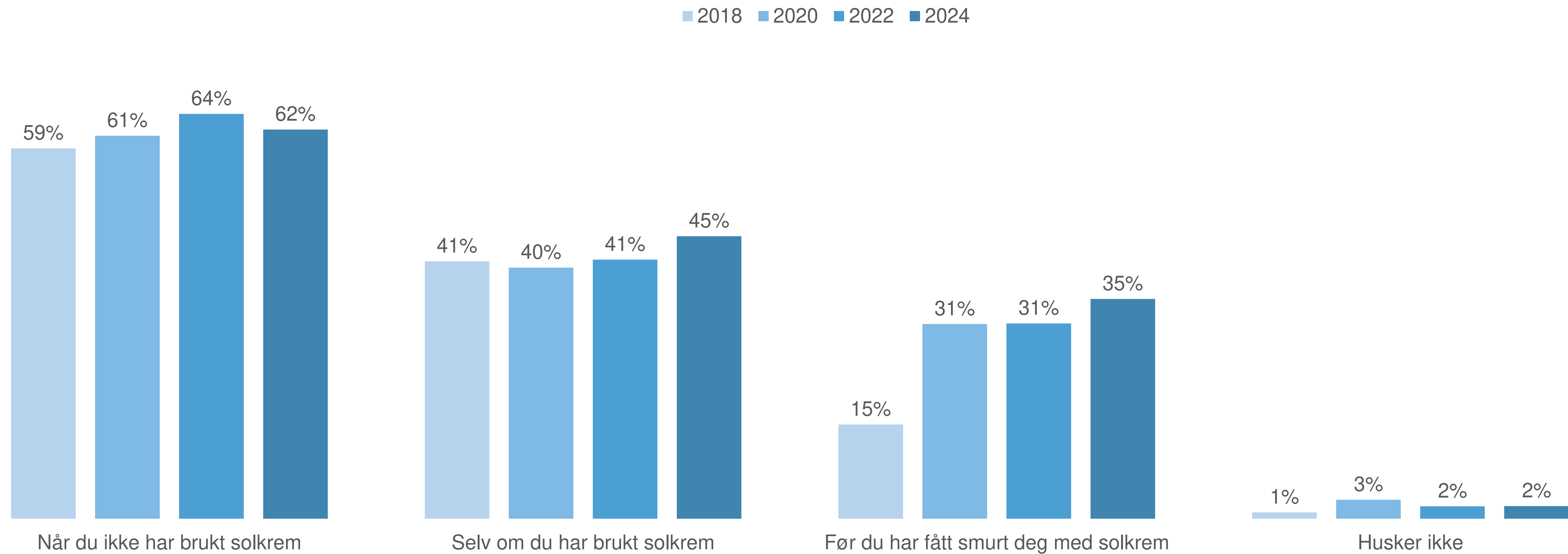
■ 2018 ■ 2020 ■ 2022 ■ 2024

Unge kvinner blir oftere solbrent i ansiktet og på brystet enn unge menn, mens menn oftere blir solbrent i nakken.

Av dem som ofte blir solbrent har 45 prosent brukt solkrem, og 35 prosent ble solbrent før de hadde fått smurt seg, og 6 av 10 har ikke brukt solkrem

Når du blir solbrent, skjer det vanligvis ...
(N=271)

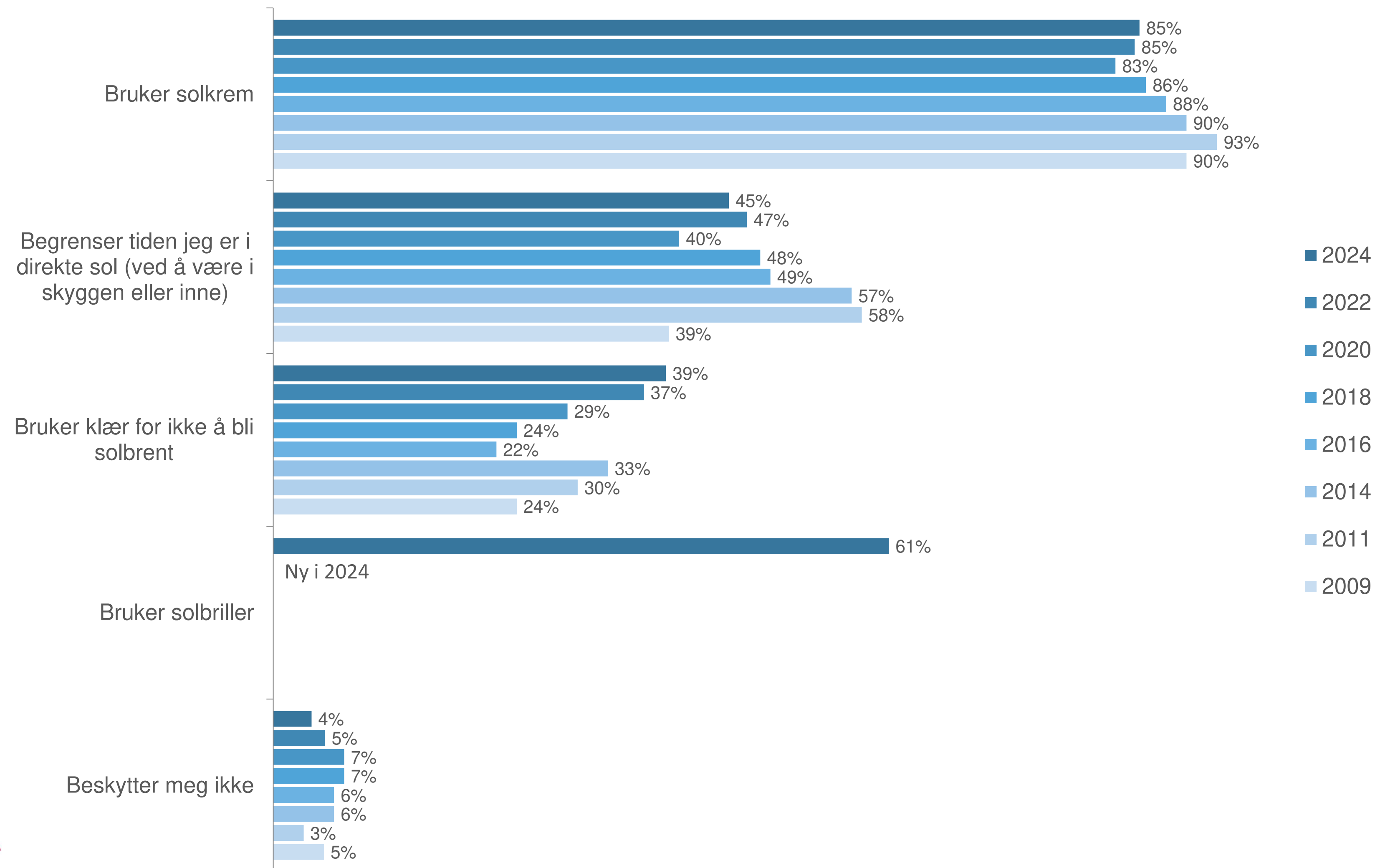

Filter: Har blitt solbrent

De aller fleste bruker solkrem (85 prosent). 45 prosent begrenser tiden de er i direkte sollys, og det er økende hvor mange unge som bruker klær for å beskytte seg i sola (39 prosent)

På hvilke måter beskytter du deg vanligvis i sola?
(N=584)

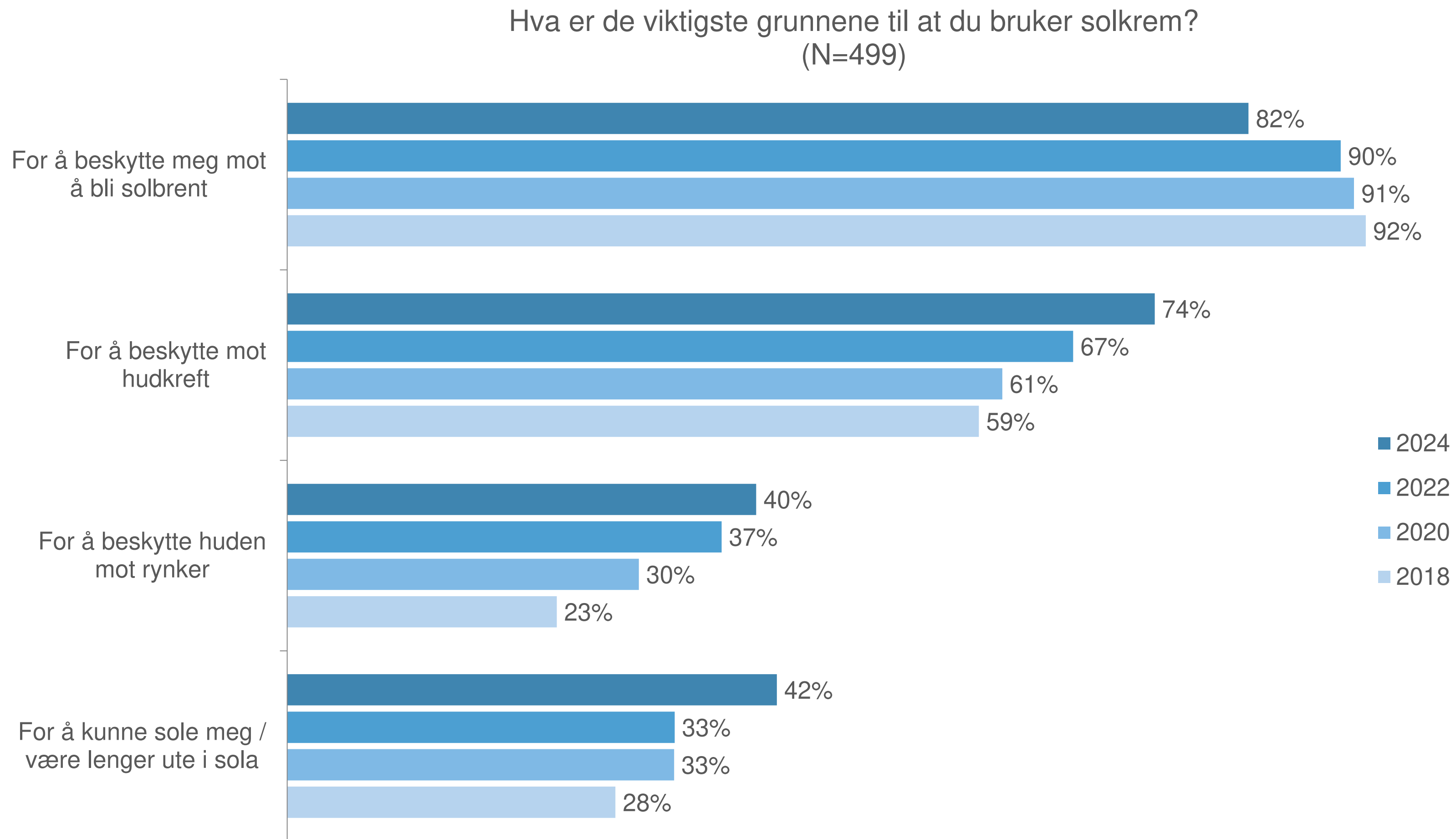

Flere kvinner enn menn beskytter seg med å bruke solkrem og begrense tiden i direkte sollys.

De viktigste grunnene unge oppgir for å bruke solkrem er å beskytte seg mot å bli solbrent og beskyttelse mot hudkreft

Flere unge enn før bruker solkrem som beskyttelse mot rynker og for å kunne være lenger i sola

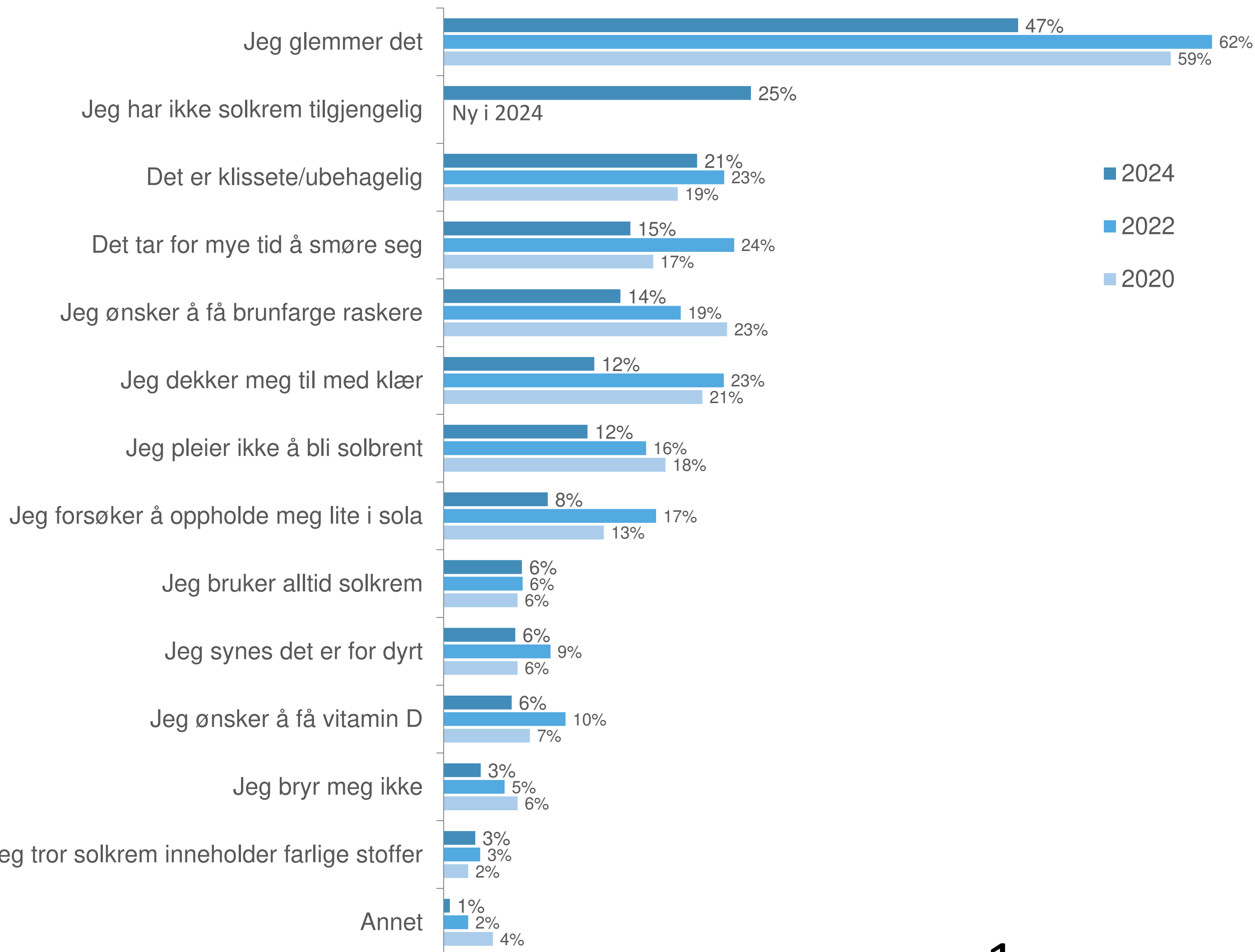
Flere kvinner enn menn er opptatt av å beskytte huden mot rynker og hudkreft.

Grunner til å ikke bruke solkrem er oftest at man glemmer det, ikke har solkrem tilgjengelig eller fordi det er klissete

I tilfeller hvor du ikke bruker solkrem, hva er de to viktigste grunnene til at du ikke gjør det?
(N=584)

Flere kvinner enn menn oppgir glemsel eller manglende tilgjengelighet på solkrem som hovedårsaker til hvorfor man *ikke* bruker solkrem.

Solarium

Oppsummering – Solarium

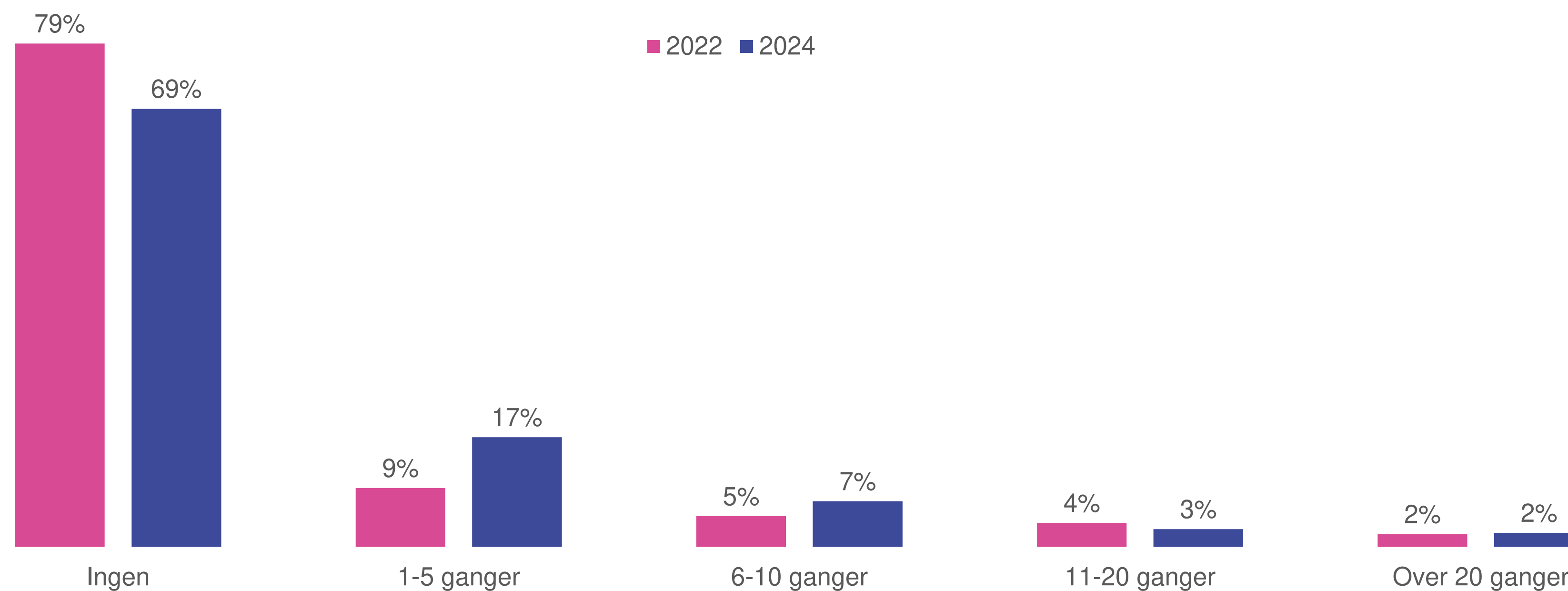
- Flere unge tar solarium: 3 av 10 har tatt solarium de siste 12 månedene. Tallet har vært ganske stabilt siden 2016, med unntak av lav bruk i 2022, som trolig kan ses i sammenheng med pandemien.
- Over halvparten tok solarium første gang før de ble 18 år. 13 prosent var under 15 år først gang de tok solarium.
- 7 prosent av de unge anser sol og solarium som ufarlig så lenge man ikke blir solbrent.
- Rundt halvparten har sett eller fått informasjon om at det er 18 årsgrense og at solariumsbruk øker risiko for hudkreft.
  - 4 av 10 har sett eller fått informasjonsbrosjyre: Halvparten sier de har redusert solariumsbruken som følge av at de har lest informasjonsbrosjyren.
- 8 av 10 unge er enige i at solarium burde inneholde en kreftadvarel. Flere enn før mener markedsføring av solarium ikke burde være lovlig (54 prosent) og nesten 6 av 10 mener at solarium bør forbys.

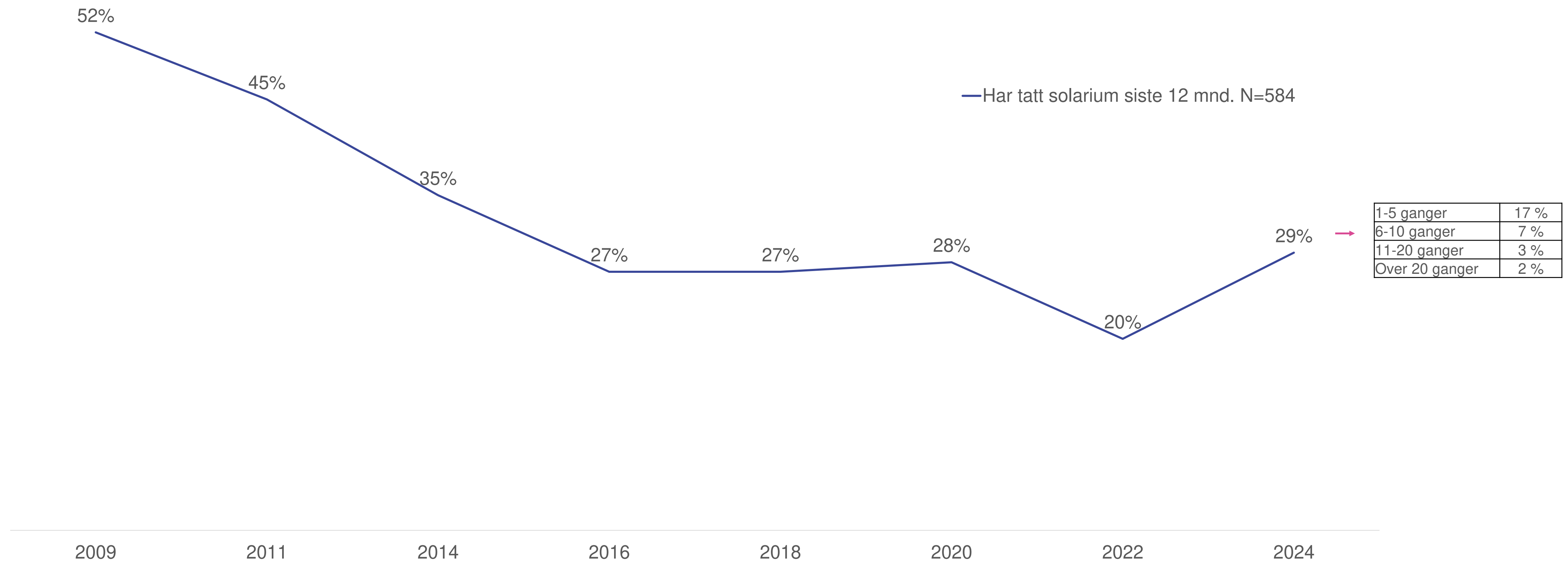
Solariumsbruk blant unge øker - en av tre har tatt solarium de siste 12 månedene

Omtrent hvor mange ganger har du tatt solarium de siste 12 månedene?
(N=584)

At 3 av 10 unge bruker solarium har vært ganske stabilt siden 2016. Lavere bruk i 2022 kan trolig ses i sammenheng med pandemien

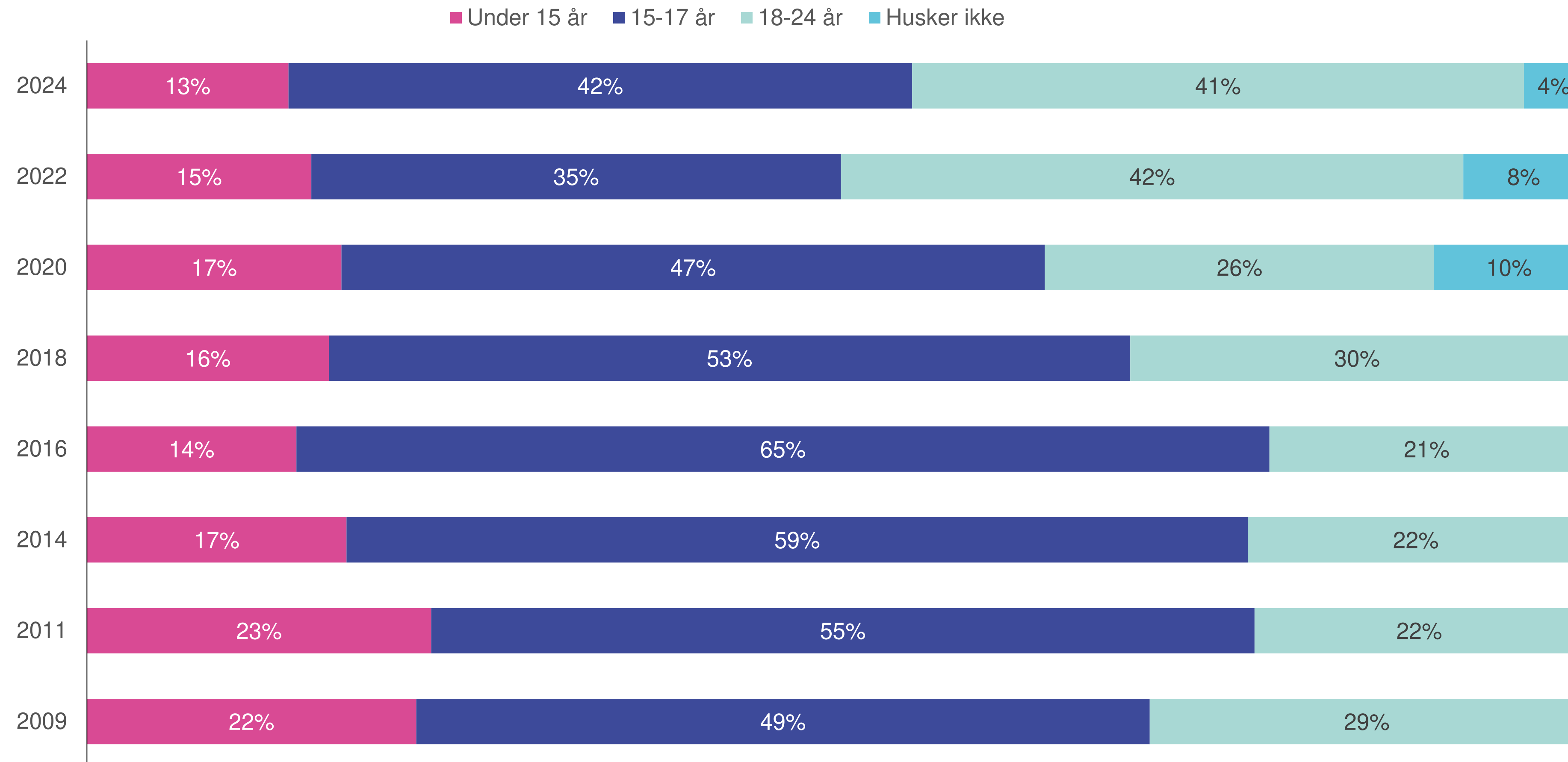
Omtrent hvor mange ganger har du tatt solarium de siste 12 månedene? N=584.

Over halvparten av dem som tar solarium var under 18 år første gang, og 13 prosent var under 15 år

Hvor gammel var du første gang du tok solarium?
(N=109)

Flere kvinner enn menn tar solarium i 15-17-årsalderen.

Har tatt solarium de siste 12 månedene.

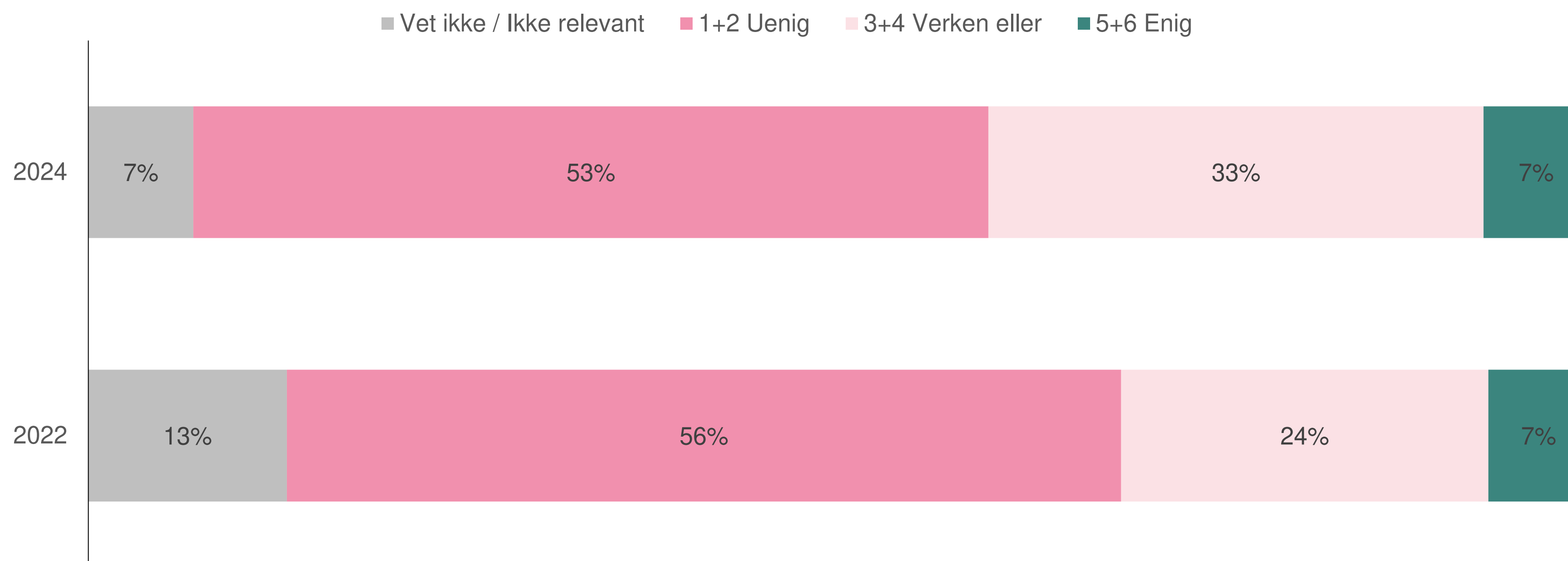
7 prosent av de unge anser sol og solarium som ufarlig så lenge man ikke blir solbrent

Hvor uenig eller enig er du i følgende påstand?

«Sol og solarium er ufarlig så lenge man ikke blir solbrent»

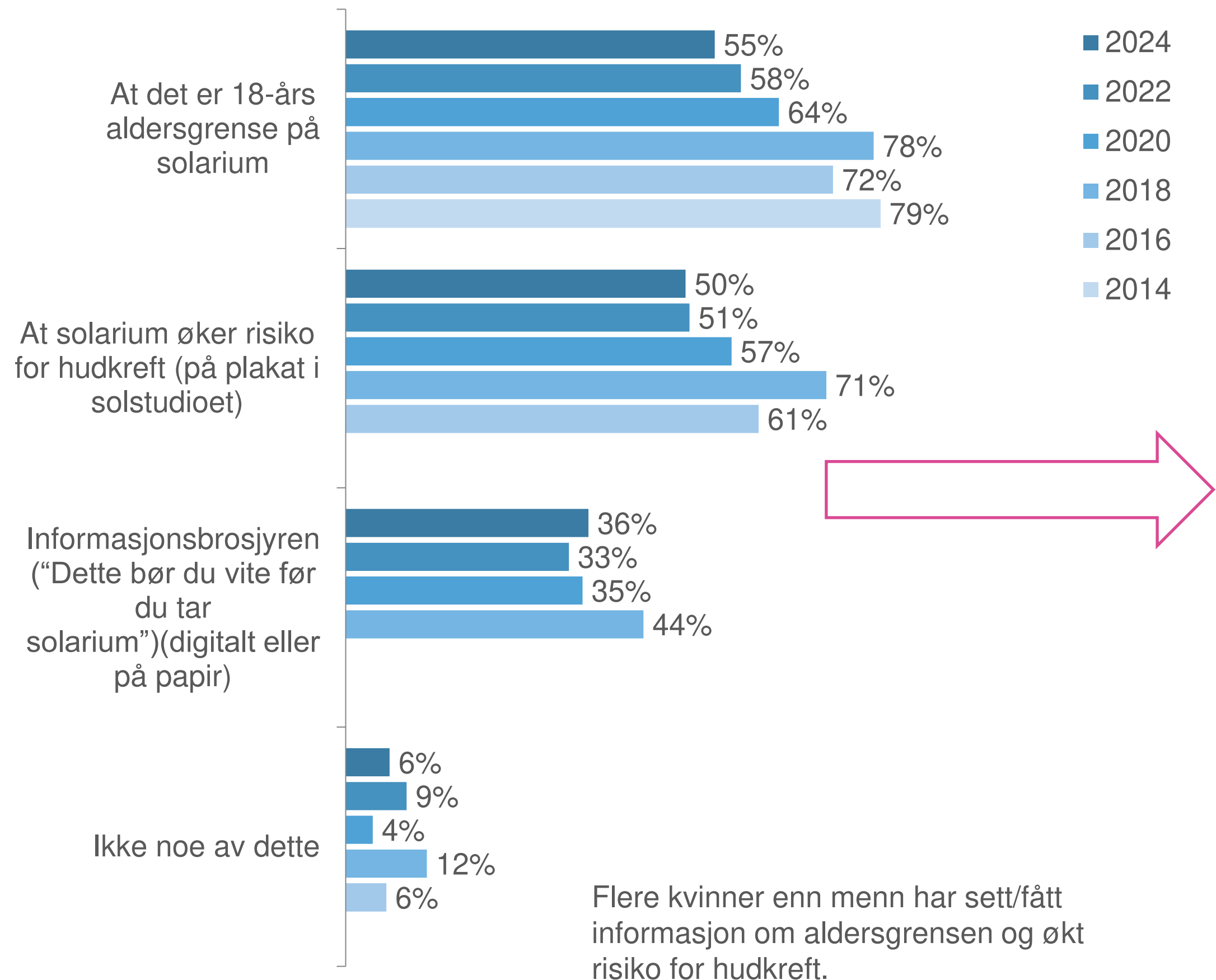
(N=584)

Flere kvinner enn menn er enig i påstanden

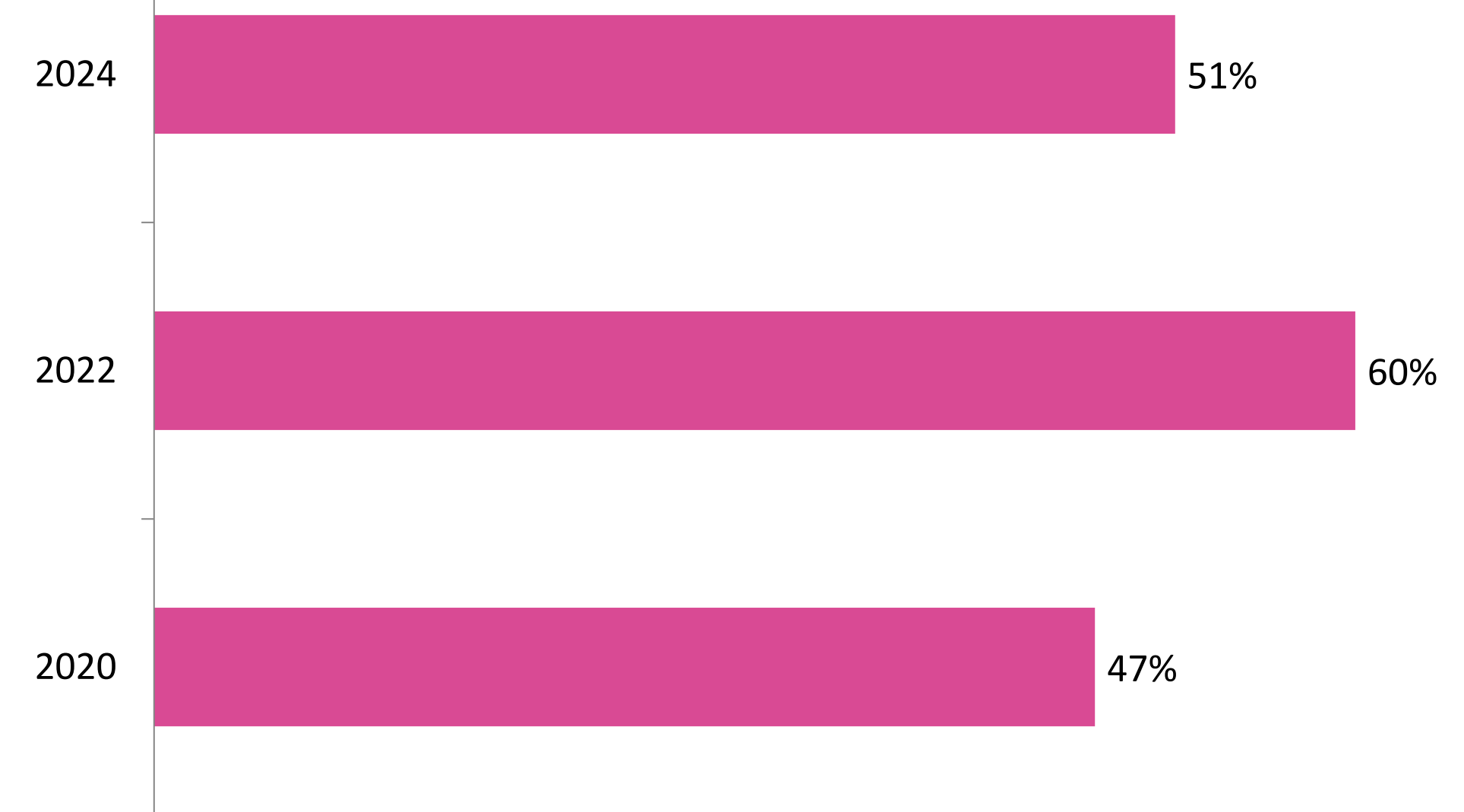

Rundt halvparten har sett eller fått info om 18-årsgrensen og at solarium øker risiko for hudkreft.
 36 prosent har sett eller fått informasjonsbrosjyren:
 Halvparten av disse bruker mindre solarium som følge av at de har lest brosjyren

Har du sett eller fått informasjon om følgende i solstudioet?
 (N=183)

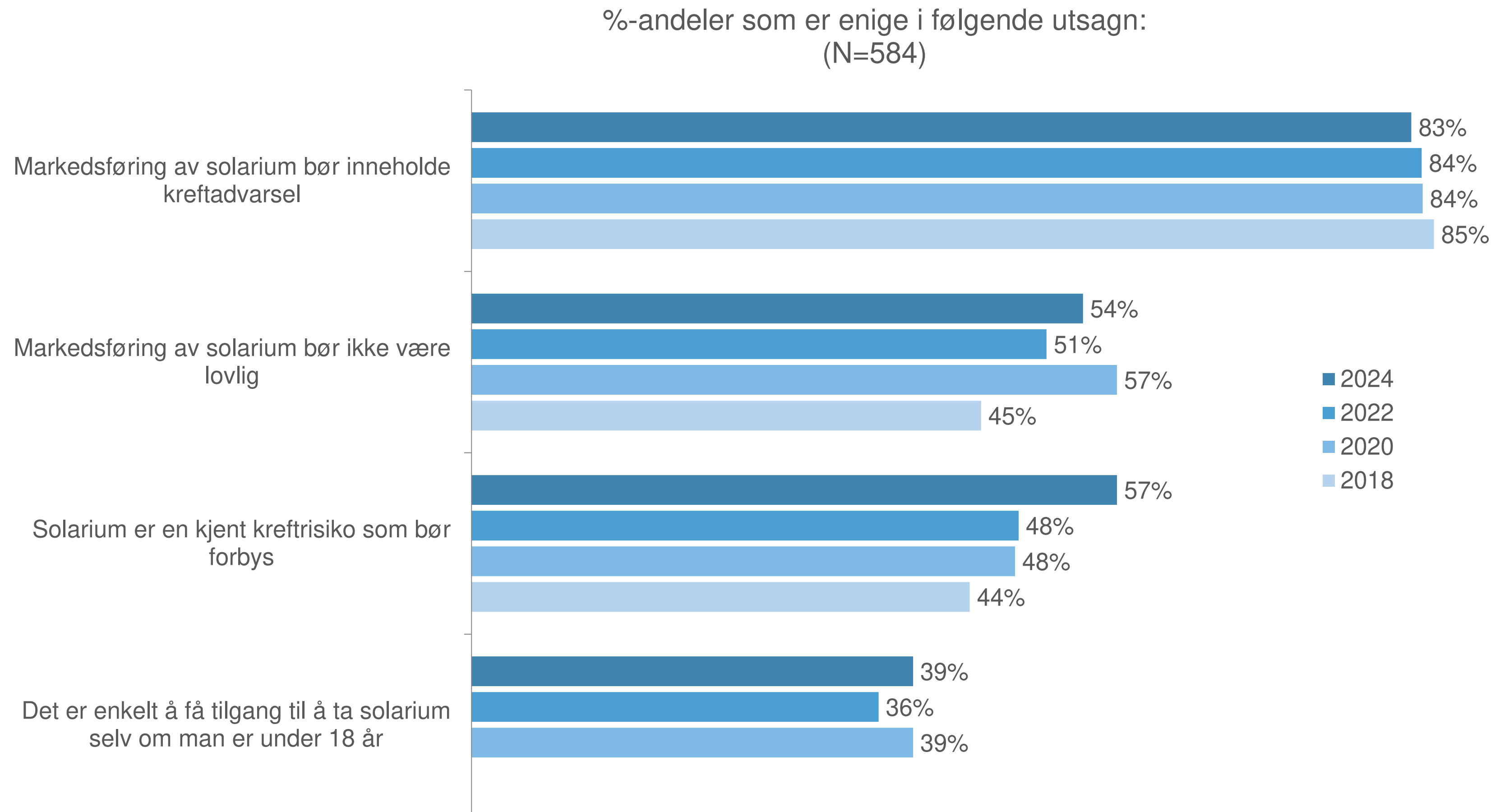

Andel som bruker mindre solarium etter å ha lest informasjonsbrosjyren
 (N=66)

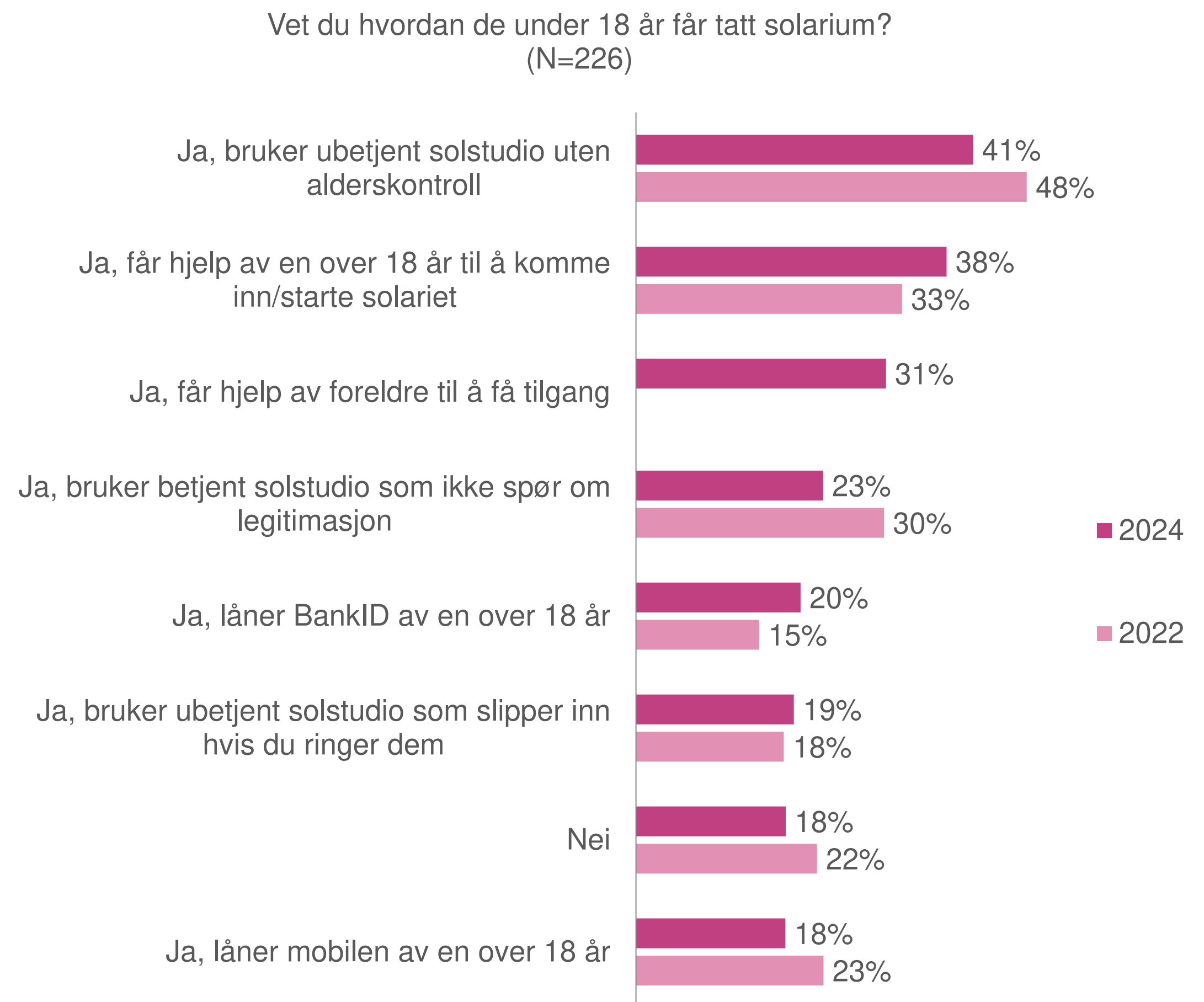
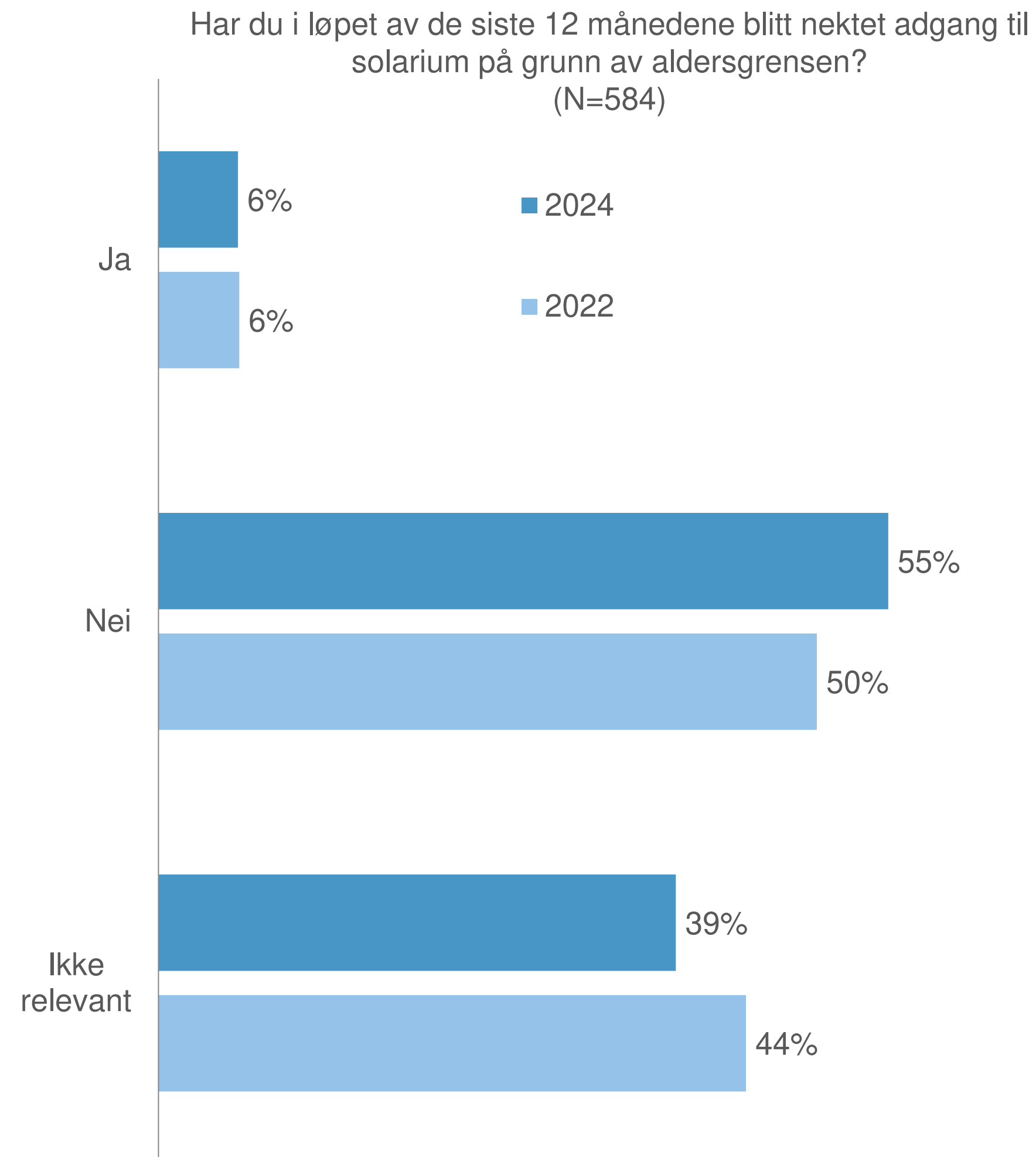

8 av 10 mener at markedsføring av solarium burde inneholde kreftadvarel. Over halvparten mener markedsføring av solarium ikke burde være lovlig. Nesten 6 av 10 mener solarium bør forbys. 4 av 10 mener det er enkelt å ta solarium selv om man er under 18 år.

6 prosent av de unge har blitt nektet adgang til solarium de siste 12 månedene.

Blant de som mener det er enkelt å få tilgang for personer under 18 år, antar flest at de bruker ubetjent solstudio uten alderskontroll, eller får hjelp av en over 18 år eller foreldrene for å komme inn.

Filter: De som er enig i at det er enkelt å få tilgang til å ta solarium selv om man er under 18 år

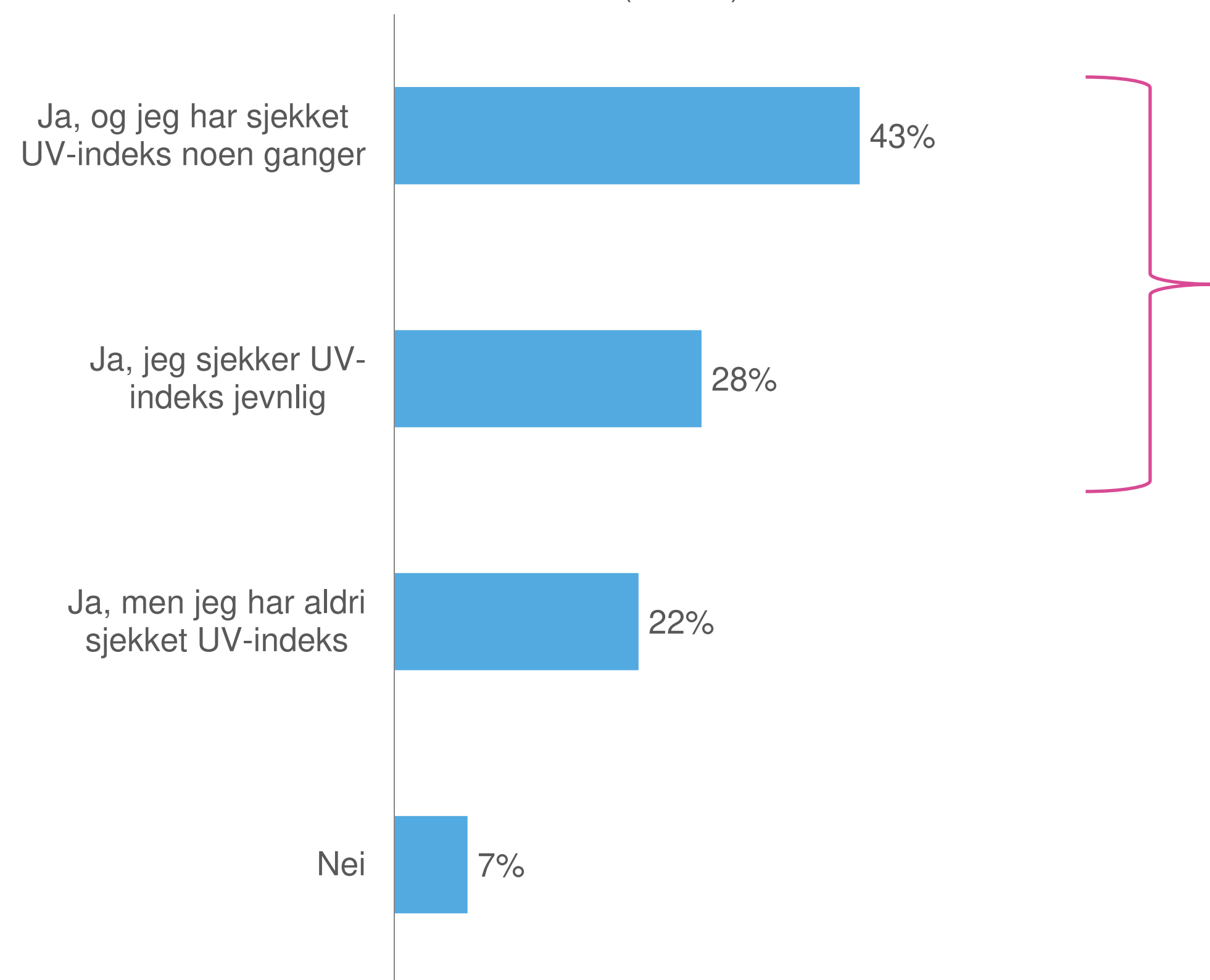

UV-indeks

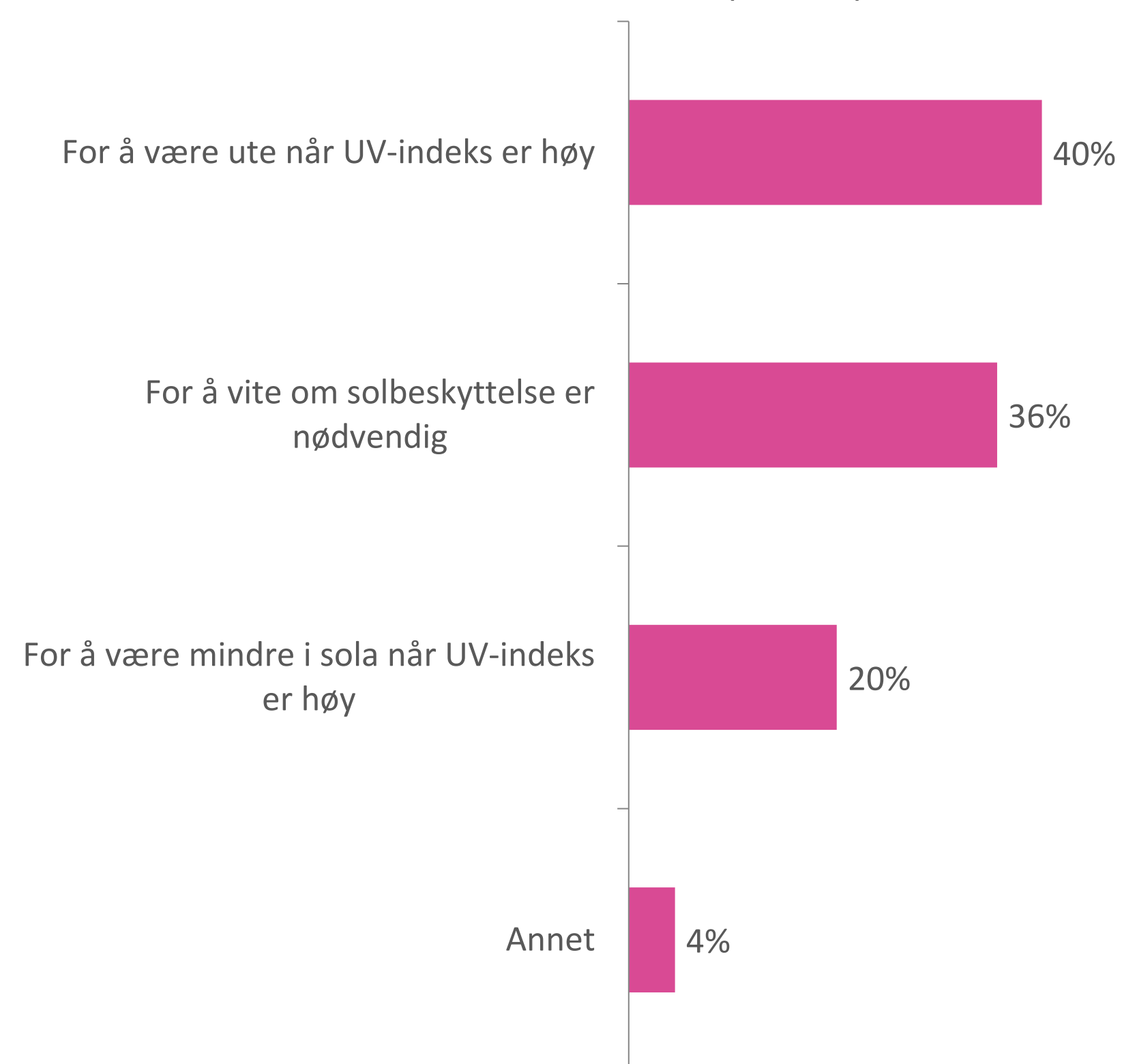
De aller fleste unge har hørt om UV-indeks.

7 av 10 sjekker UV-indeks: 40 prosent av disse sjekker for å være ute når UV-indeksen er høy

UV-indeks er et mål på hvor intense solstrålene er. Har du hørt om UV-indeks?
(N=584)

Hva er hovedårsaken til at du sjekker UV-indeks?
(N=414)

Flere kvinner enn menn er opptatt av å være ute når UV-indeksen er høy

Tobakk

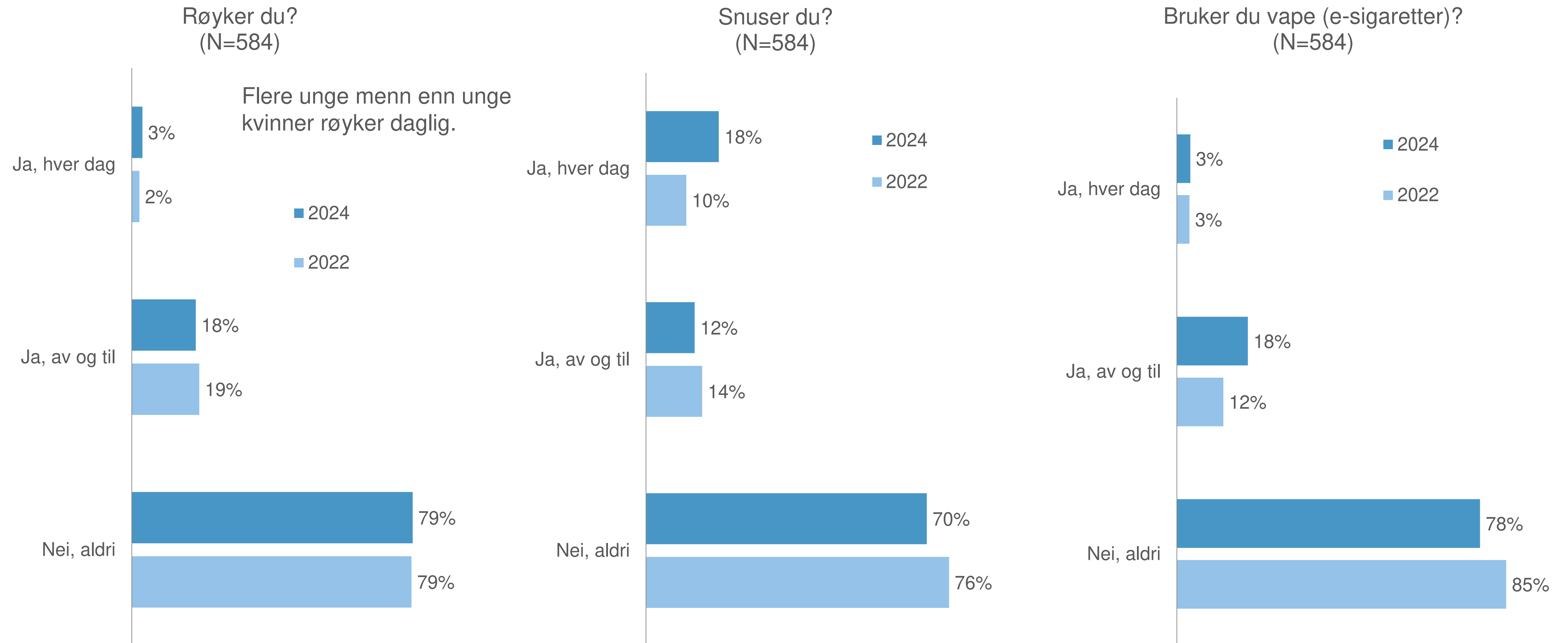
Oppsummering – Tobakk

- Snusbruk og vaping (e-sigarettbruk) øker blant de unge: Andelen som snuser daglig øker fra 10 til 18 prosent.
  - Andelen som vaper av og til øker fra 12 til 18 prosent.
- Mange ønsker å slutte: 4 av 10 som snuser, vaper eller røyker daglig, ønsker å slutte.
- Sluttehjelp: Blant de som ønsker å slutte å snuse, ønsker halvparten gratis hjelp til å slutte.
- 4 av 10 tror det blir lettere å slutte hvis snus blir dyrere.
- Røykeforbud: De fleste unge mener det bør være røykeforbud på utendørsarrangementer (konserter/festivaler) (6 av 10) og på uteserveringer (7 av 10).
- Passiv røyking: 8 av 10 unge plages når de utsettes for passiv røyking.
- Kult å røyke? 2 av 10 unge mener røyking har blitt kulere de siste årene.
- Flest kjøper røyk og snus i norske fysiske utsalgsteder, mens vape i størst grad kjøpes i Sverige/utlandet, dernest på nett. Det er flere unge som kjøper snus enn røyk på nett.
- Et flertall av de unge støtter et forbud mot nettsalg av tobakk, mens 41 prosent mener at tobakk ikke skal kunne selges på taxfree. 45 prosent er enig i at tobakk bare bør selges på Vinmonopolet
- 6 av 10 unge er enig i at tobakk ikke bør selges til nye generasjoner

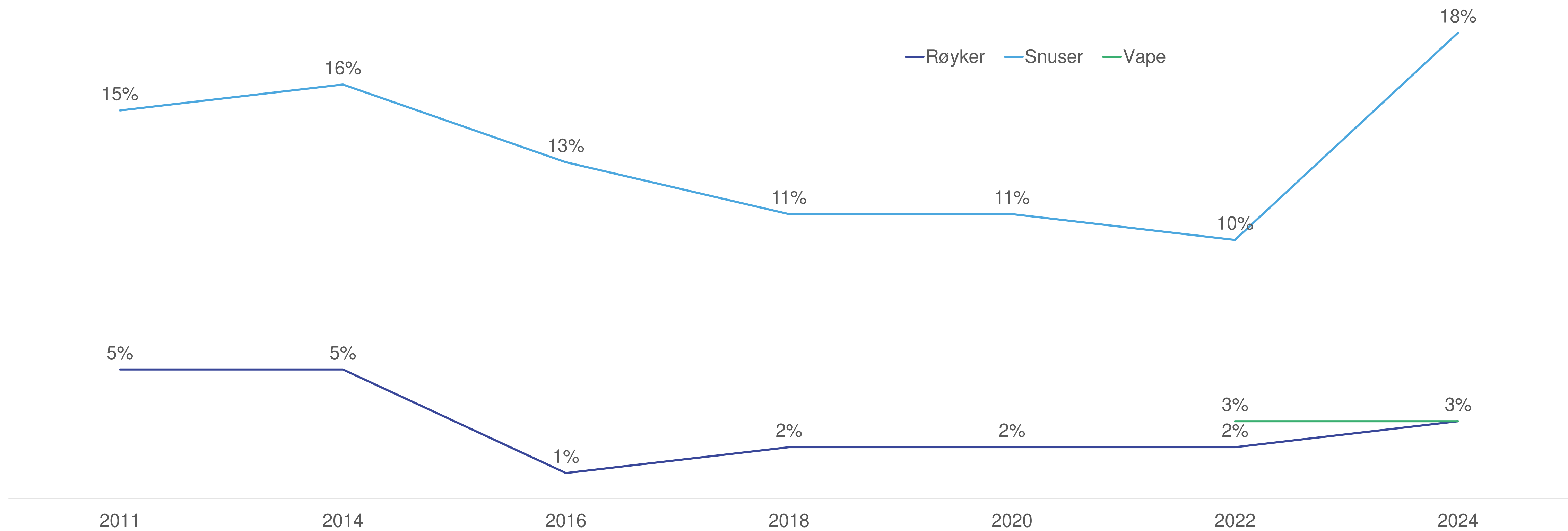

Snusbruk og vaping øker blant de unge. Andelen som snuser daglig øker fra 10 til 18 prosent. Andelen som vaper (bruker e-sigaretter) av og til øker fra 12 til 18 prosent.

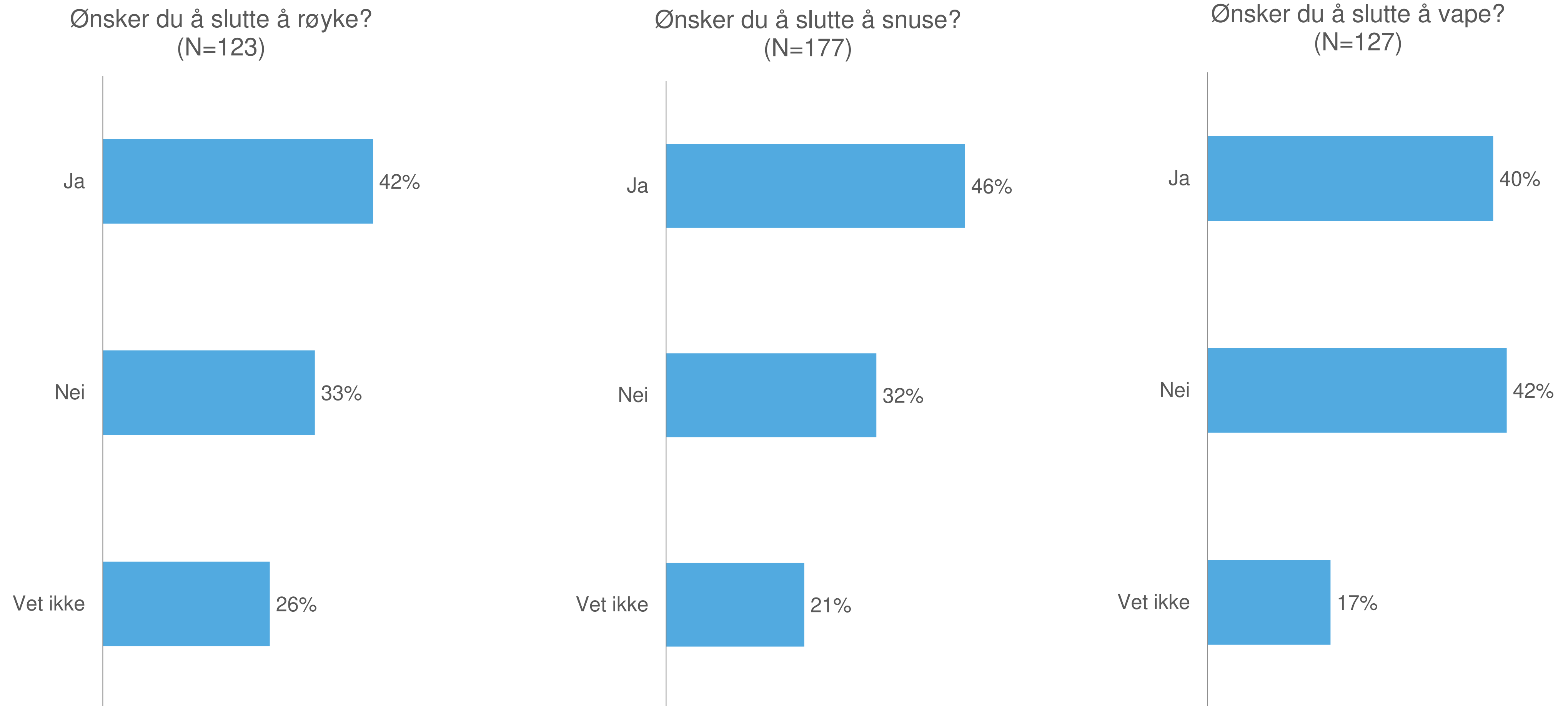

Den daglige bruken av snus øker blant de unge (N=584)

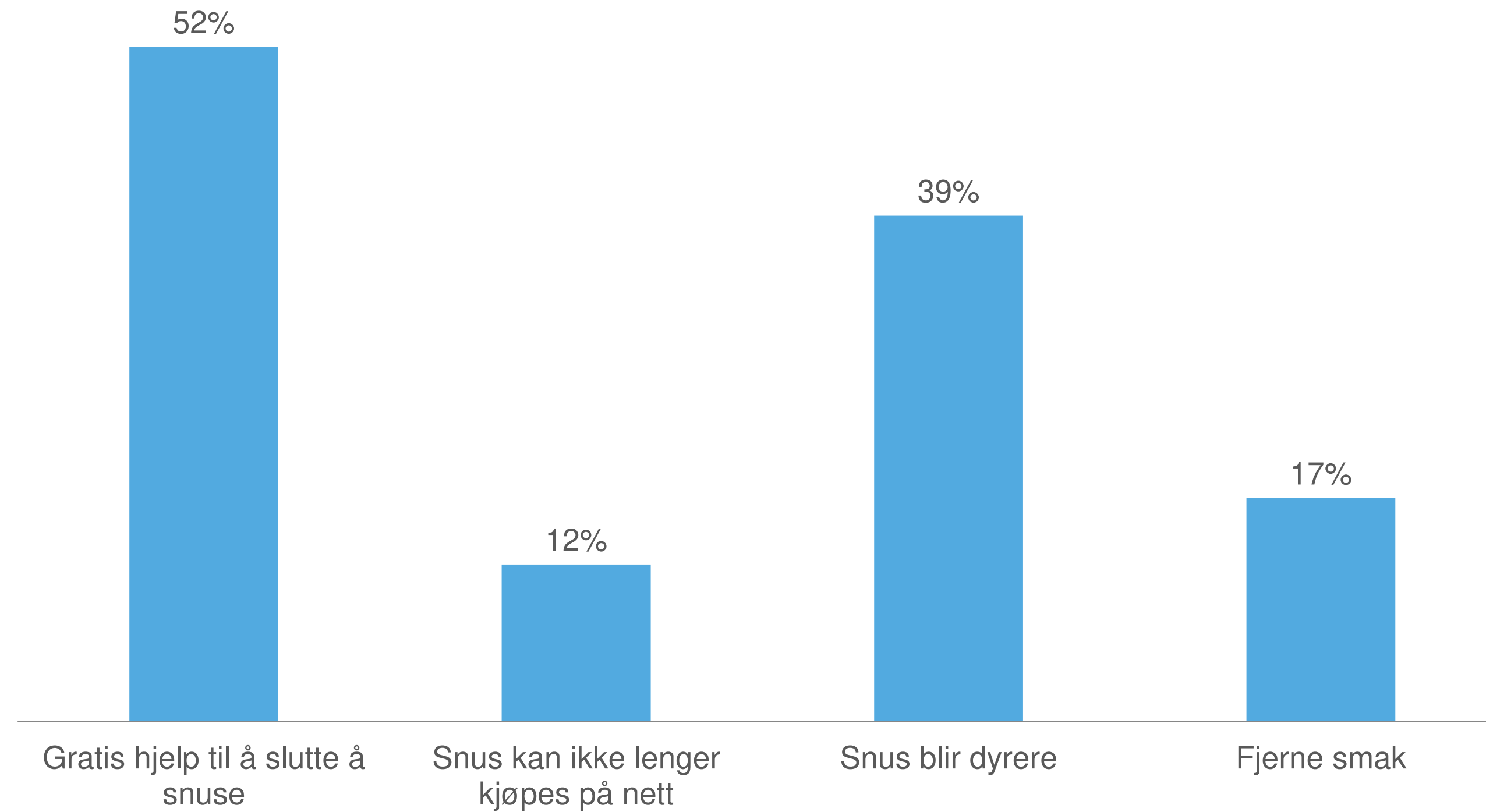
4 av 10 som snuser, vaper eller røyker daglig, ønsker å slutte

Flere kvinner enn menn ønsker å slutte å røyke, snuse og vape.

Blant de som ønsker å slutte å snuse, ønsker 5 av 10 seg gratis hjelp til å slutte.
4 av 10 tror det blir lettere å slutte hvis snus blir dyrere

Hva av det følgende ville gjort det lettere for deg å slutte å snuse tror du?
(N=119)

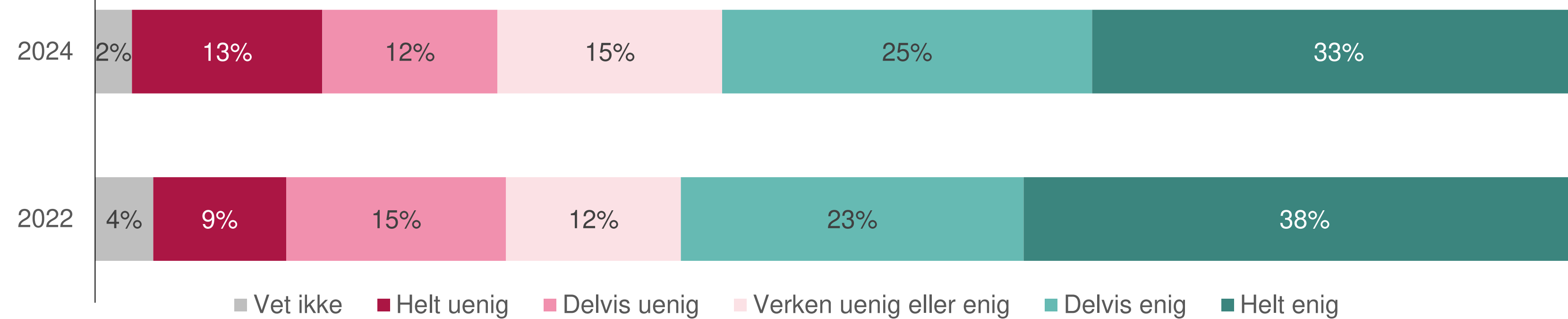

De fleste unge mener det bør være røykeforbud på utendørsarrangementer som konserter og festivaler (6 av 10) og på uteserveringer (7 av 10)

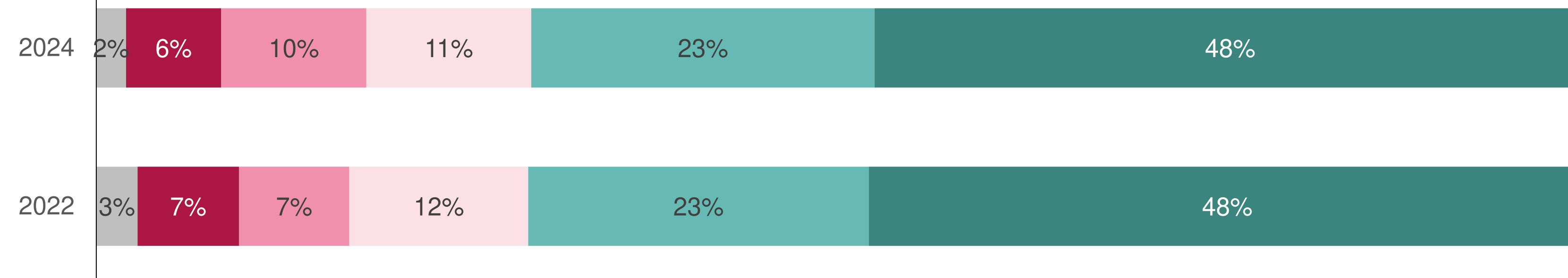
Flere kvinner enn menn er positive til røykeforbud på utendørsarrangementer og på uteserveringer.

Hvor enig eller uenig er du i at det bør være røykeforbud på:

- utendørsarrangementer som konserter og festivaler?

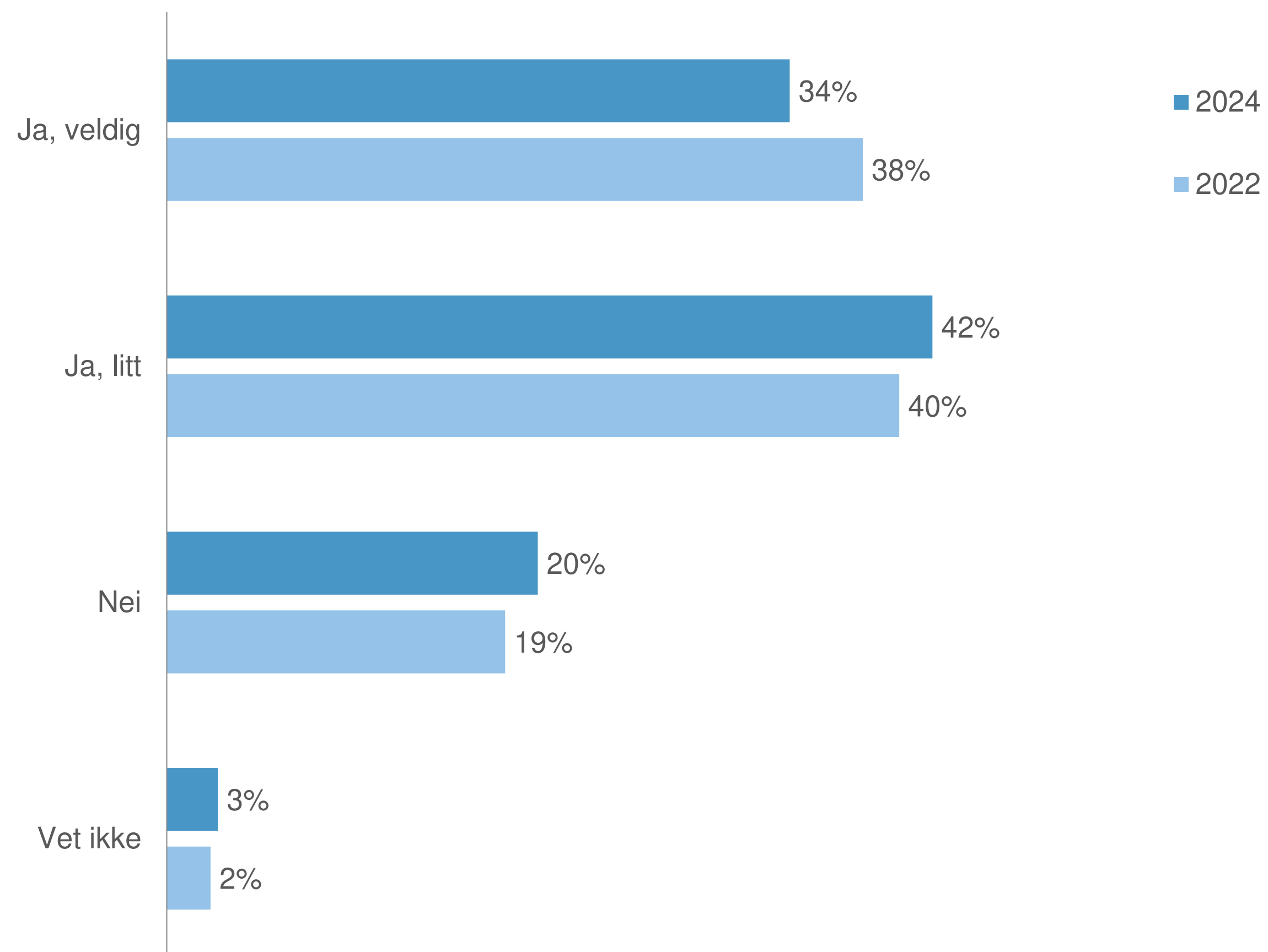

- uteserveringer (kaffebarer, restauranter og lignende)?

8 av 10 unge plages når de utsettes for passiv røyking

Plager det deg hvis folk rundt deg røyker (at du blir utsatt for passiv røyking)?
(N=584)

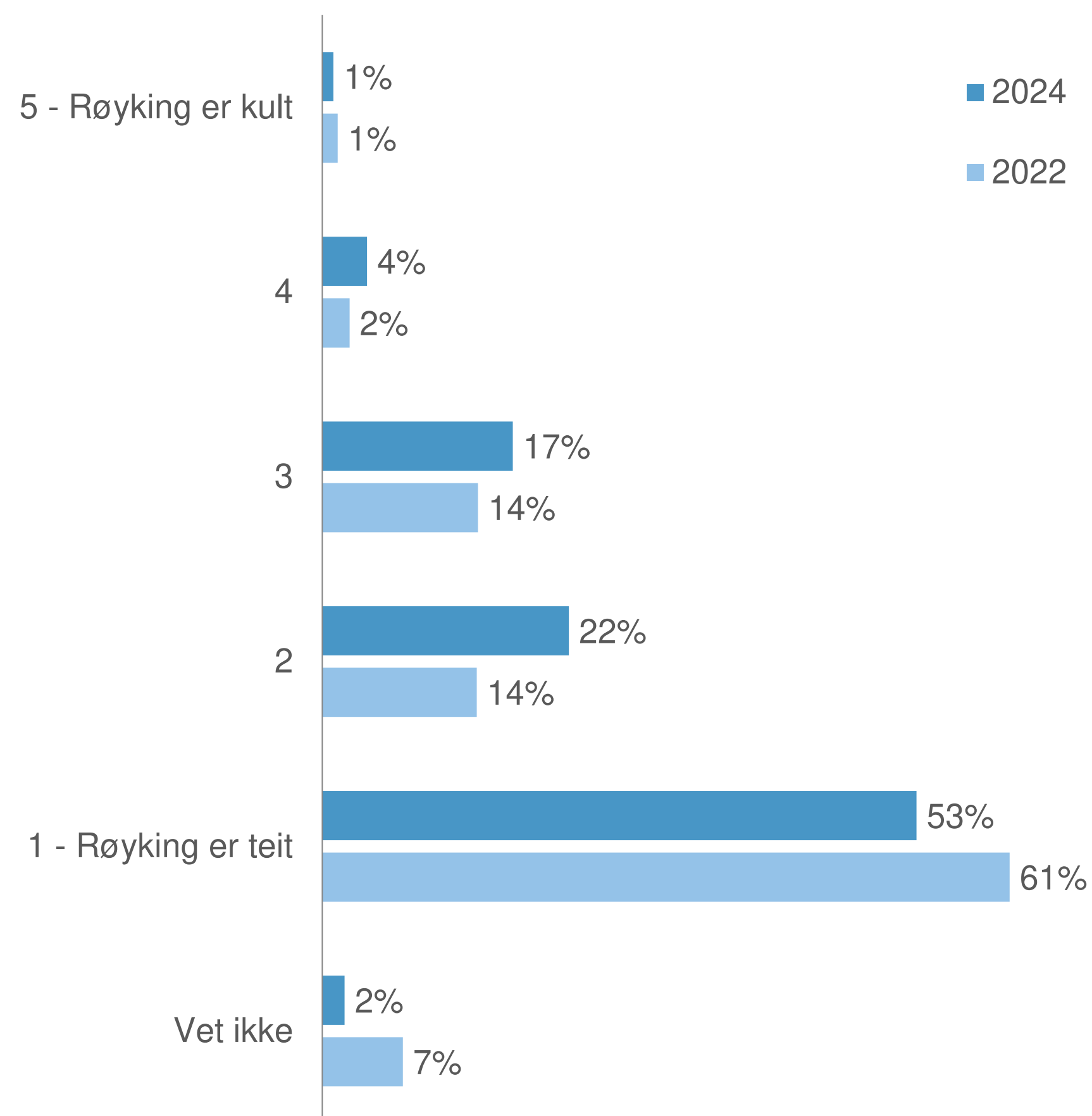

Flere kvinner enn menn liker ikke å bli utsatt for passiv røyking.

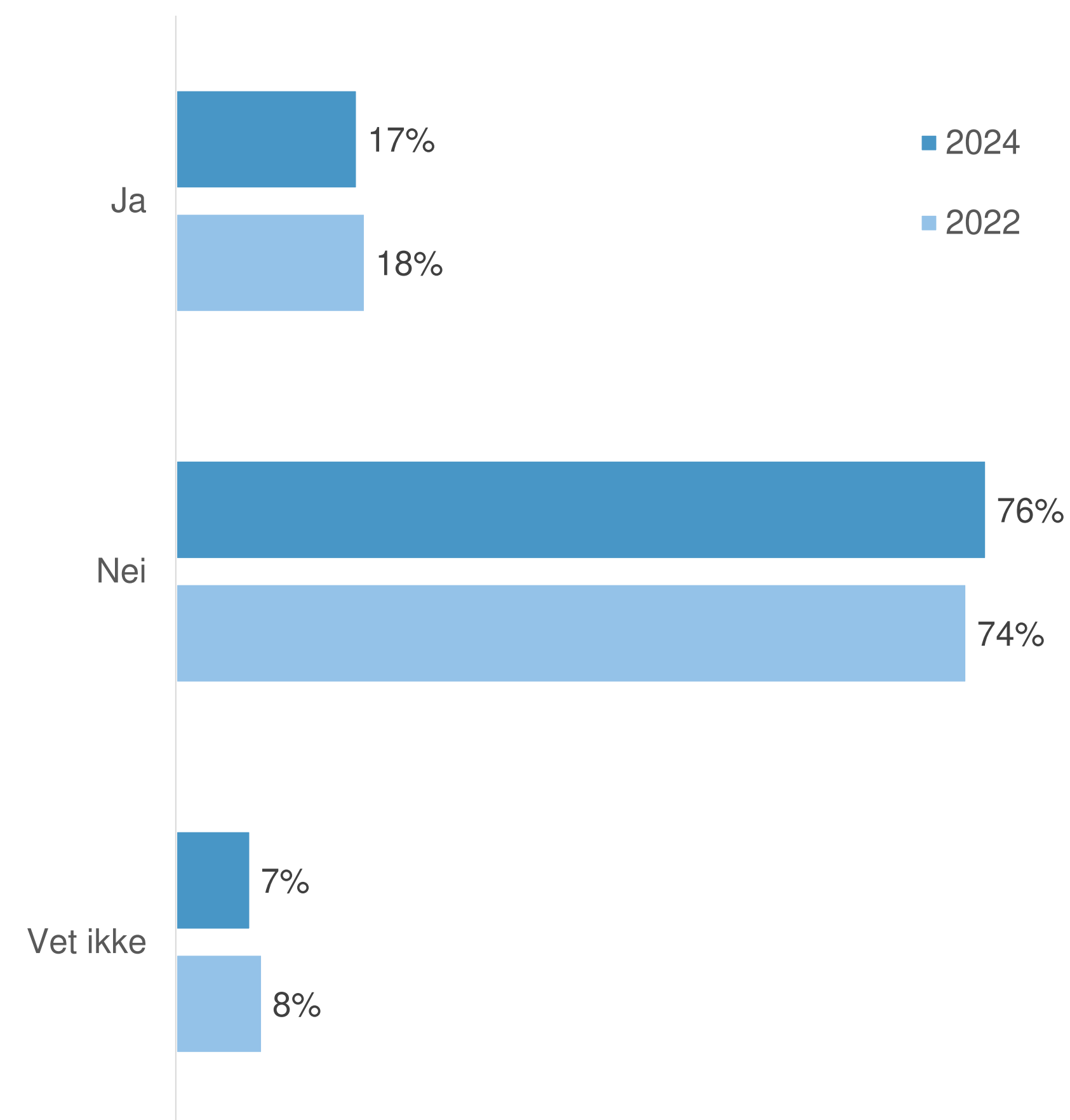

2 av 10 unge mener røyking har blitt kulere de siste årene

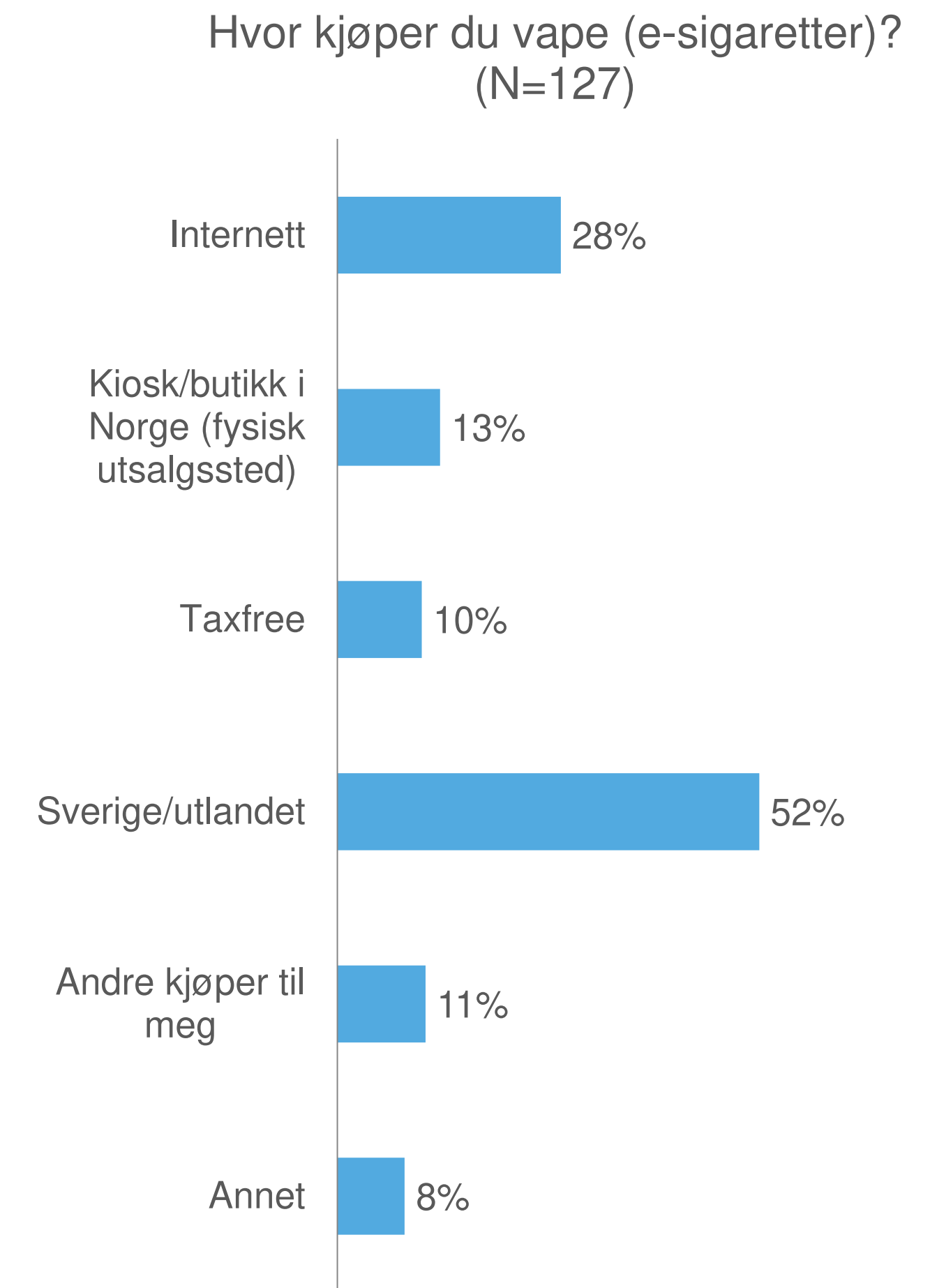
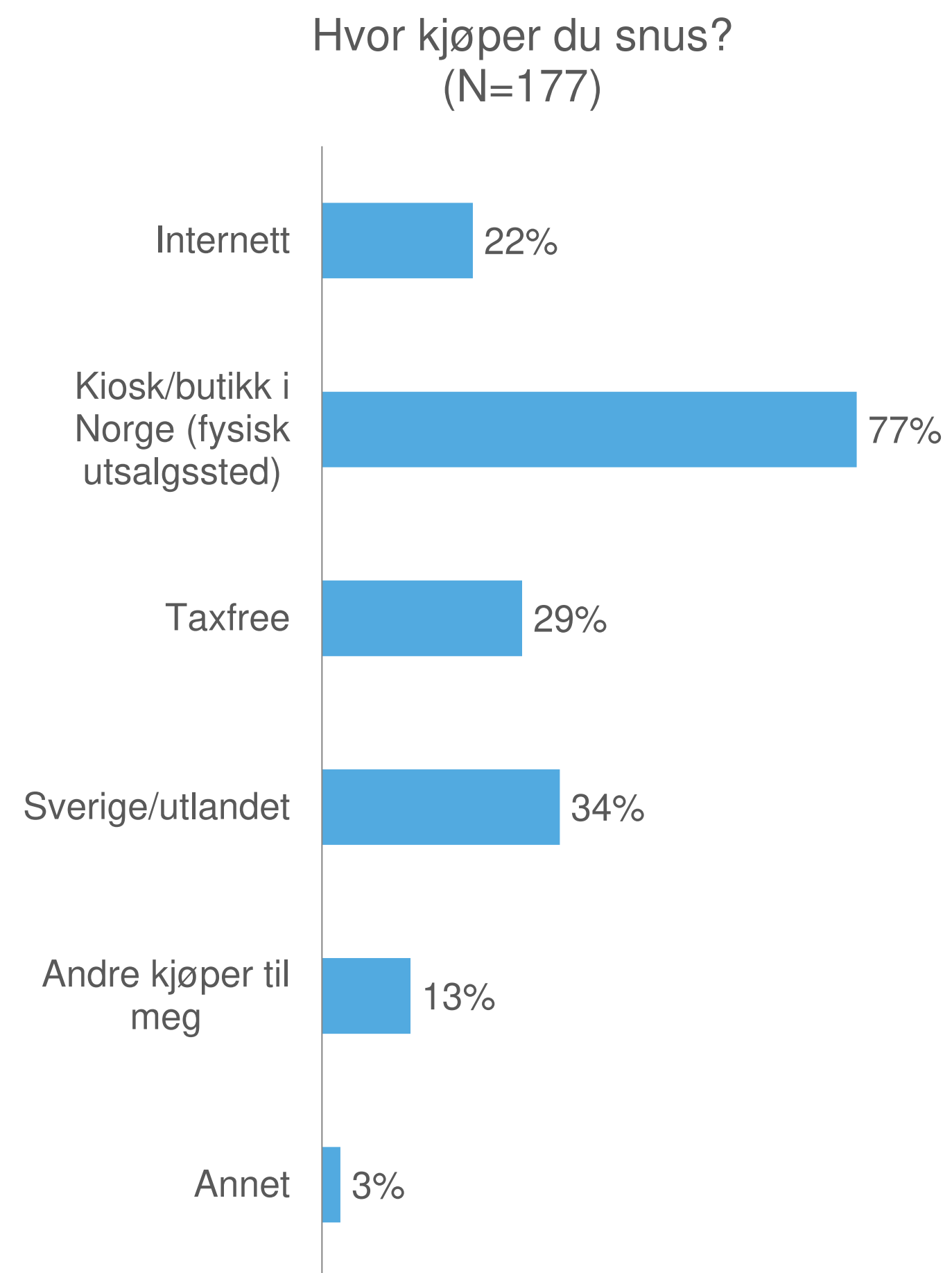
Hva synes du om røyking?
(N=584)

Etter din mening, har røyking blitt «kulere» de siste årene?
(N=584)

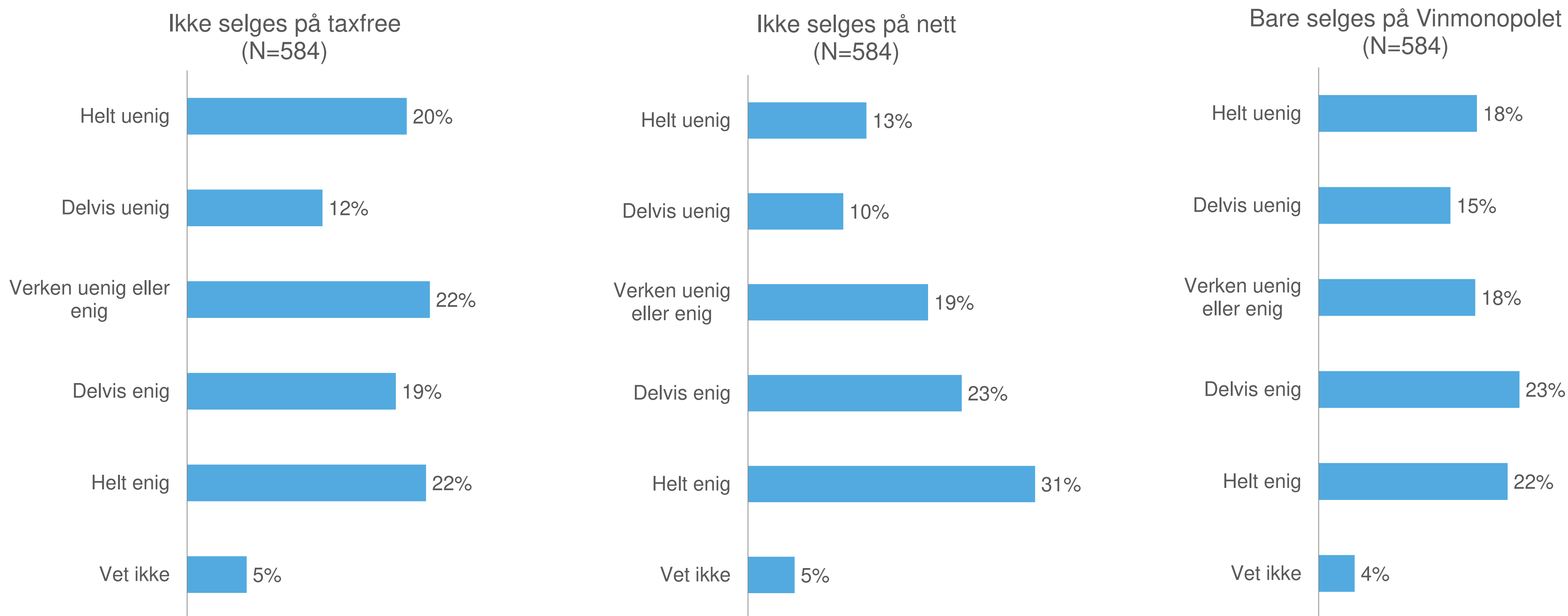
Flest kjøper røyk og snus i norske fysiske utsalgsteder, mens vape kjøpes mest i Sverige/utlandet og nest mest på Internett. Det er flere unge som kjøper snus enn røyk på nett.

Et flertall av de unge støtter et forbud mot salg av tobakk på nett, mens 41 prosent mener at tobakk ikke bør selges på taxfree. 45 prosent er enig i at tobakk kun bør selges på Vinmonopolet

Hvor enig eller uenig er du i følgende utsagn?

Tobakk bør bli mindre tilgjengelig ved at det:

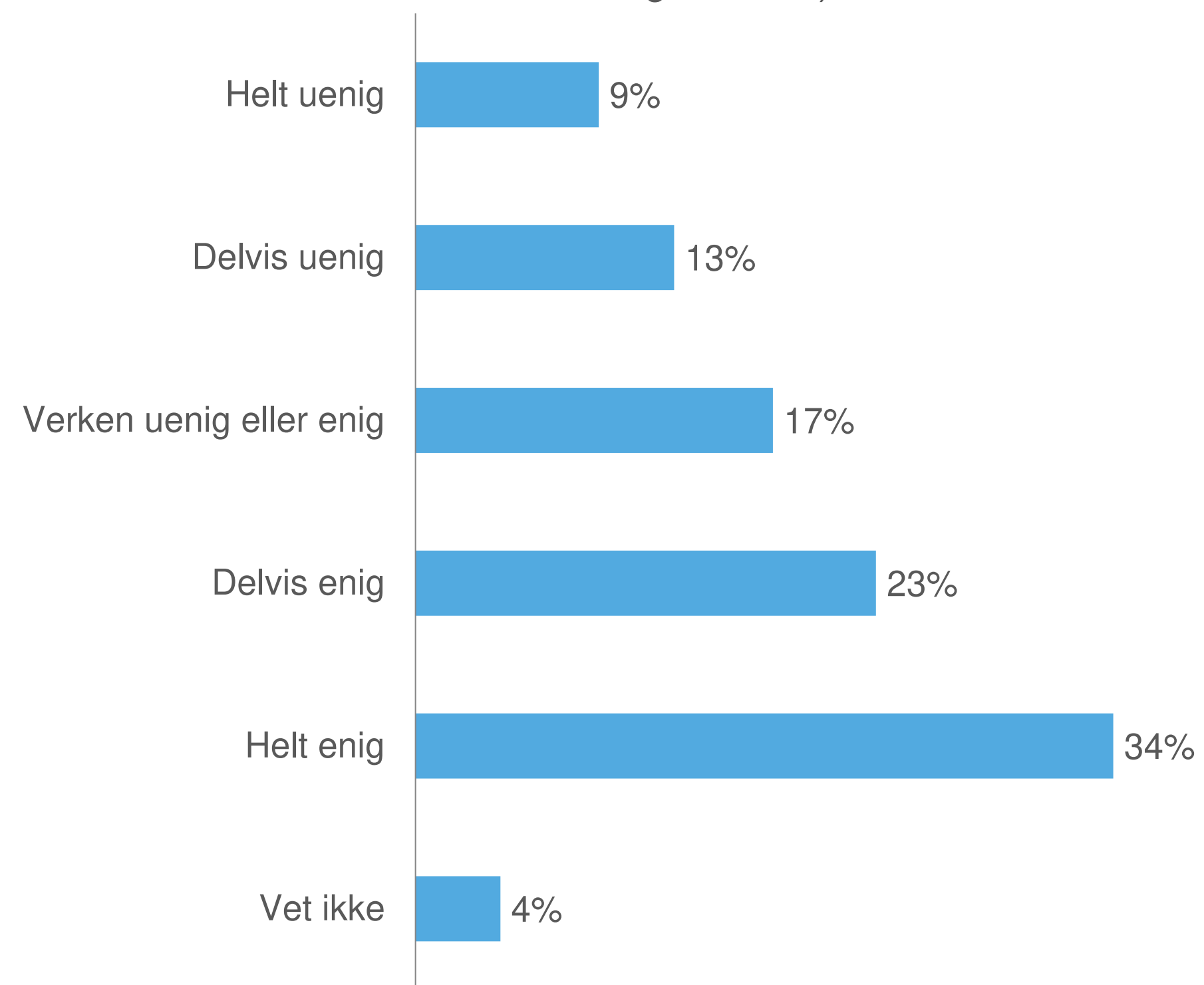

6 av 10 unge er enig i at tobakk ikke bør selges til nye generasjoner

Hvor enig eller uenig er du i følgende utsagn?

Tobakk bør ikke selges til nye generasjoner (de som er barn i dag, N=584)

Flere kvinner enn menn enig i at tobakk ikke bør selges til nye generasjoner.

Kosthold

Oppsummering – Kosthold

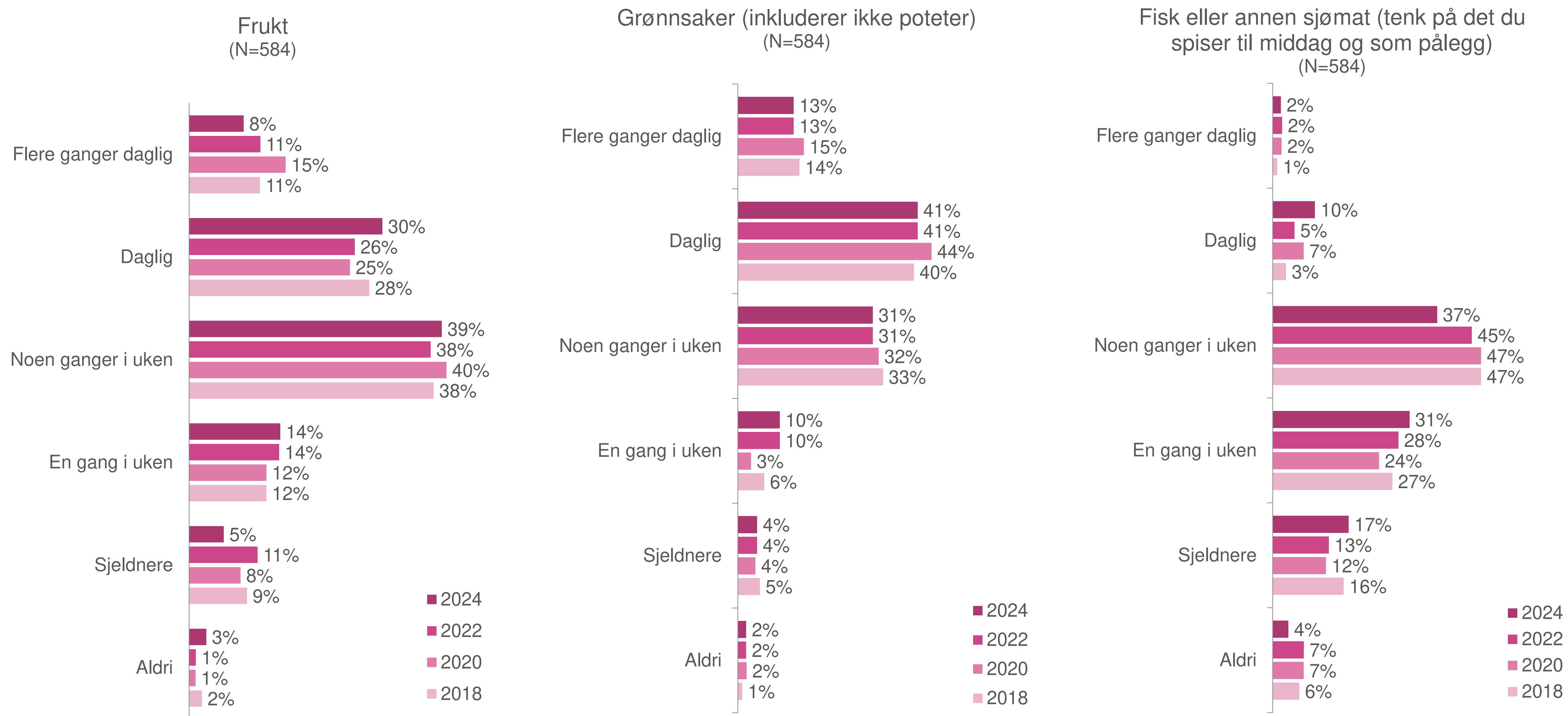
- De fleste unge spiser frukt, grønnsaker og fisk ukentlig. Halvparten spiser grønnsaker hver dag.
- Halvparten av de unge spiser grovt brød hver dag. Andelen som spiser fast food hver dag har økt de siste 2 år (fra 5 til 9 prosent).
- Det er en økning i andelen som spiser snacks, godteri og søte bakervarer flere ganger i uken. 1 av 10 unge spiser snack og godteri hver dag.
- Det er en økende trend blant unge å drikke brus, saft eller energidrikk - med og uten sukker – daglig
- Det er en økende trend blant unge å ta vitamin D daglig.
- 7 av 10 unge spiser matpakke på skolen.
8 av 10 mener skoler bør tilby gratis skolemat
- Røyking og solariumsbruk oppfattes som de største risikofaktorene knyttet til kreft, fulgt av usunt kosthold og bruk av snus.

De fleste spiser frukt, grønnsaker og fisk ukentlig. 1 av 2 spiser grønnsaker hver dag

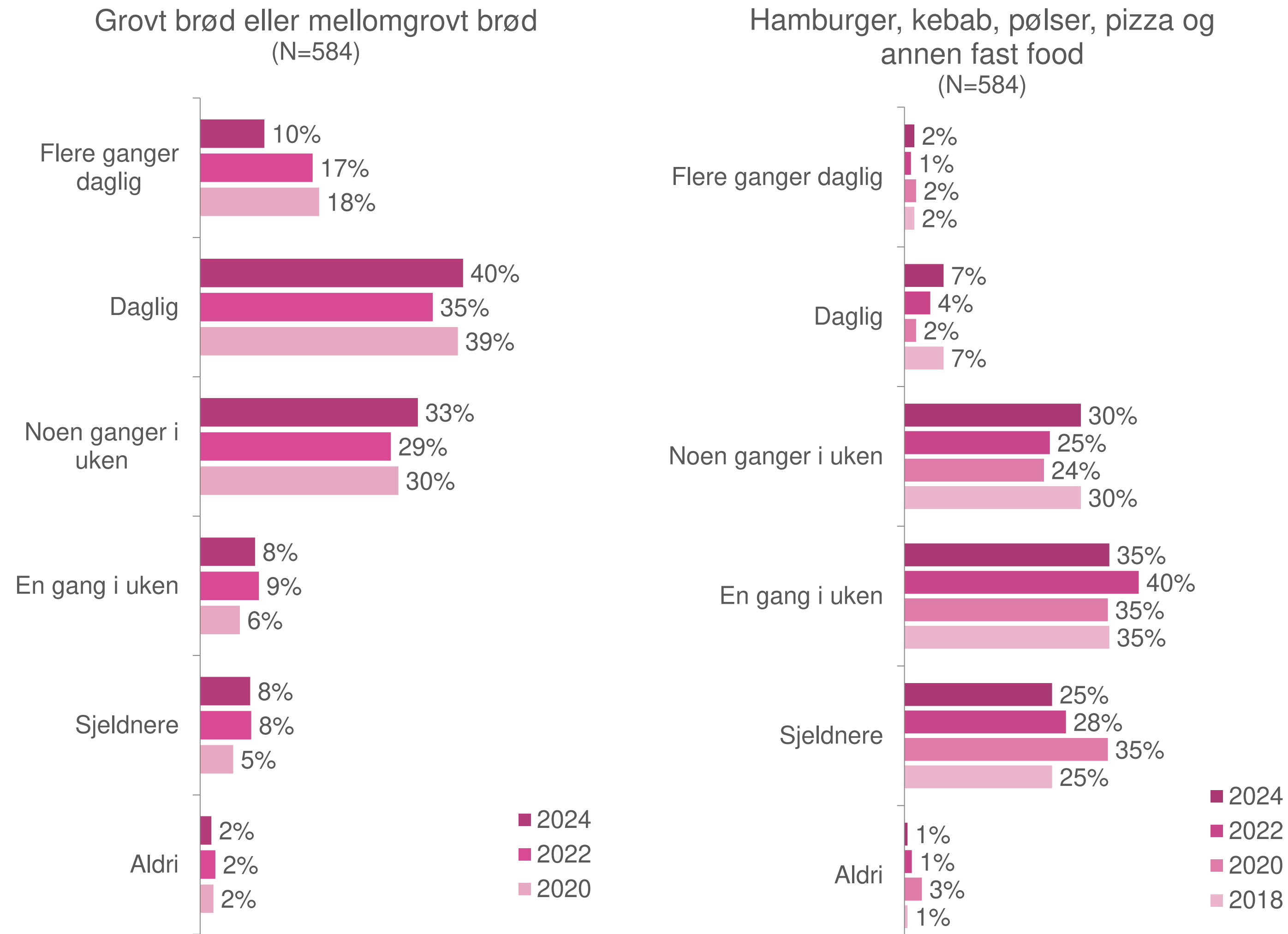
Hvor ofte spiser du følgende:

Halvparten av de unge spiser grovt brød hver dag

Andelen som spiser fast food hver dag har økt de siste 2 år (fra 5 til 9 prosent)

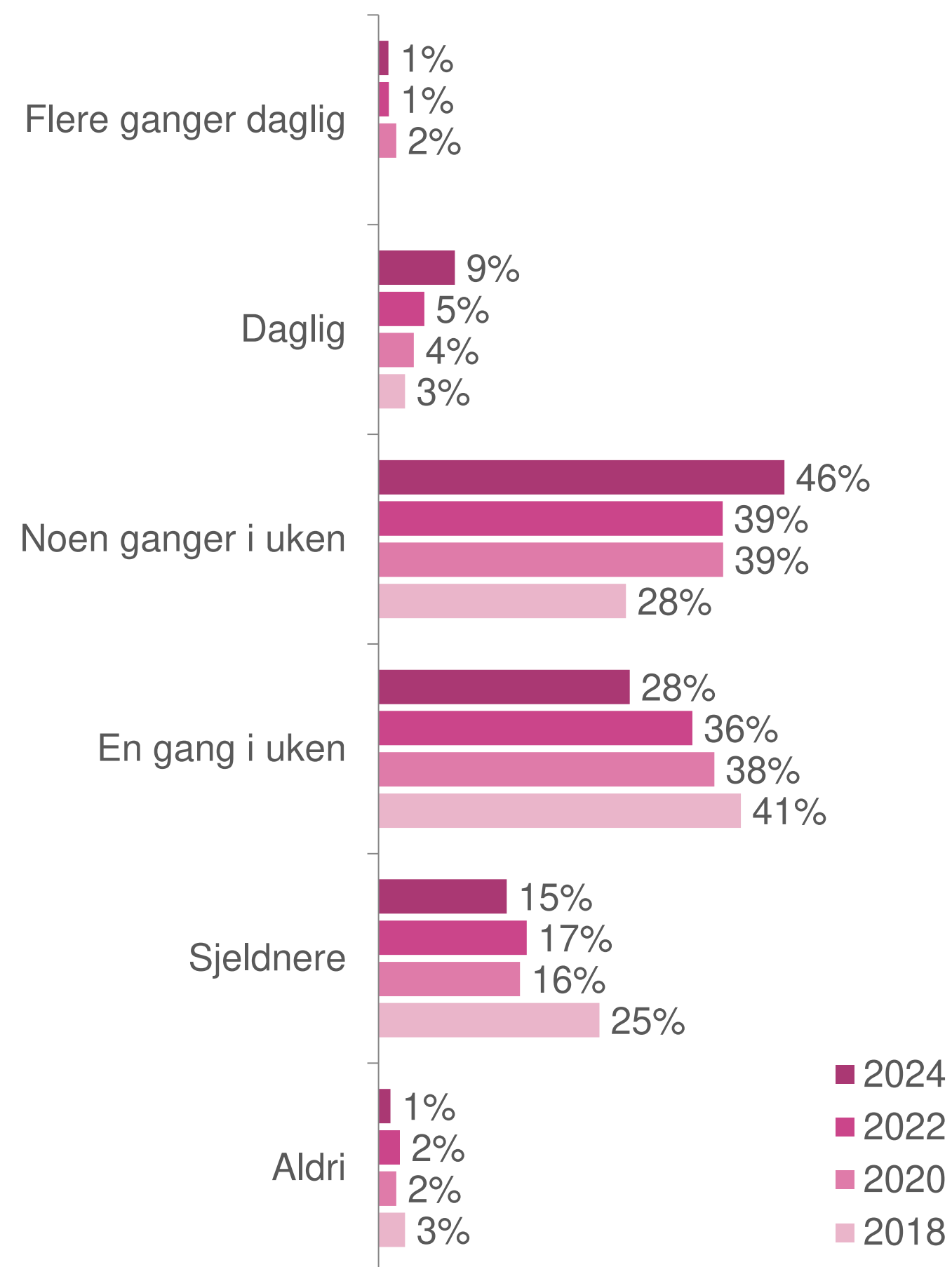
Hvor ofte spiser du følgende:

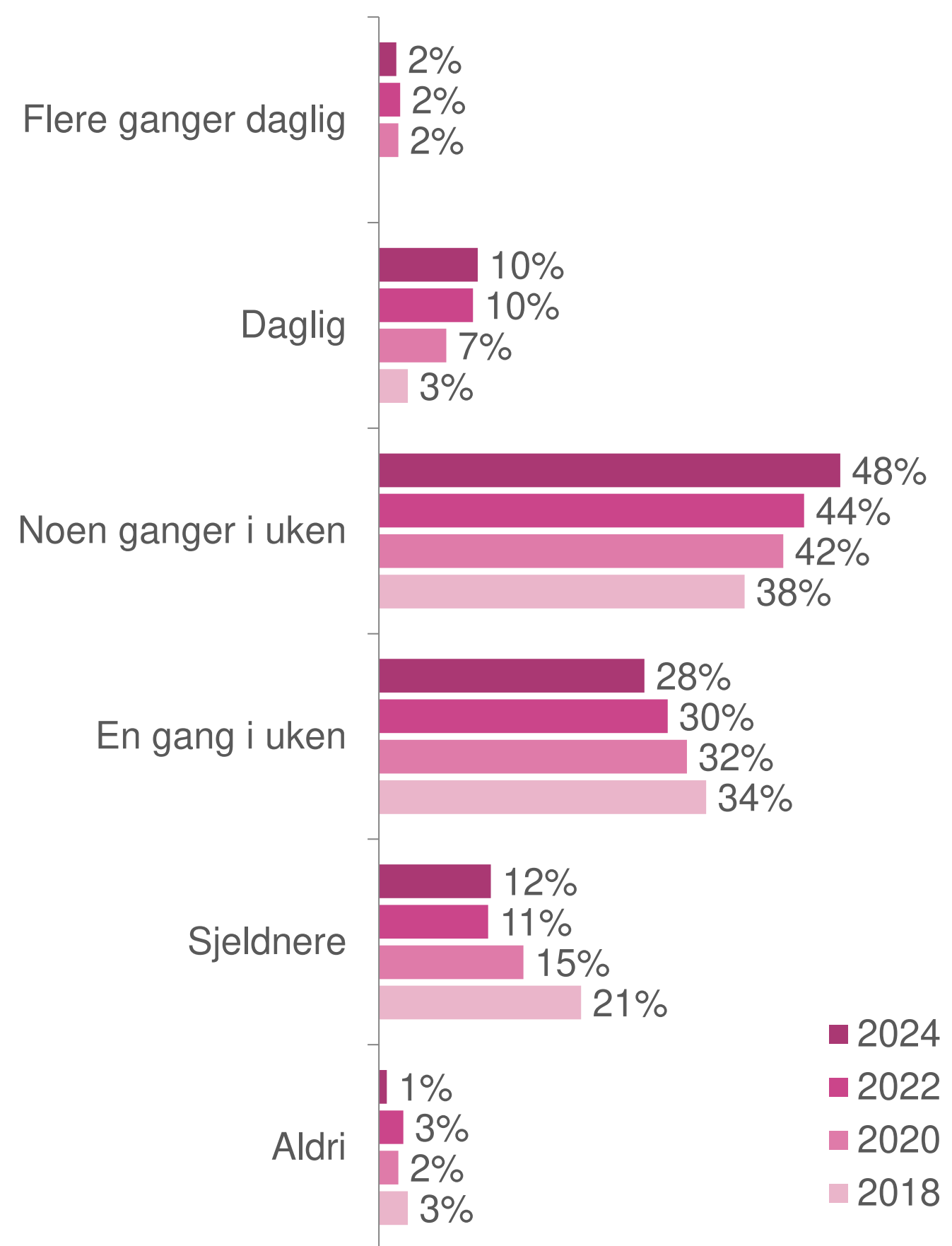

Det er en økning i andelen som spiser snacks, godteri og søte bakervarer flere ganger i uken. 1 av 10 unge spiser snack og godteri hver dag

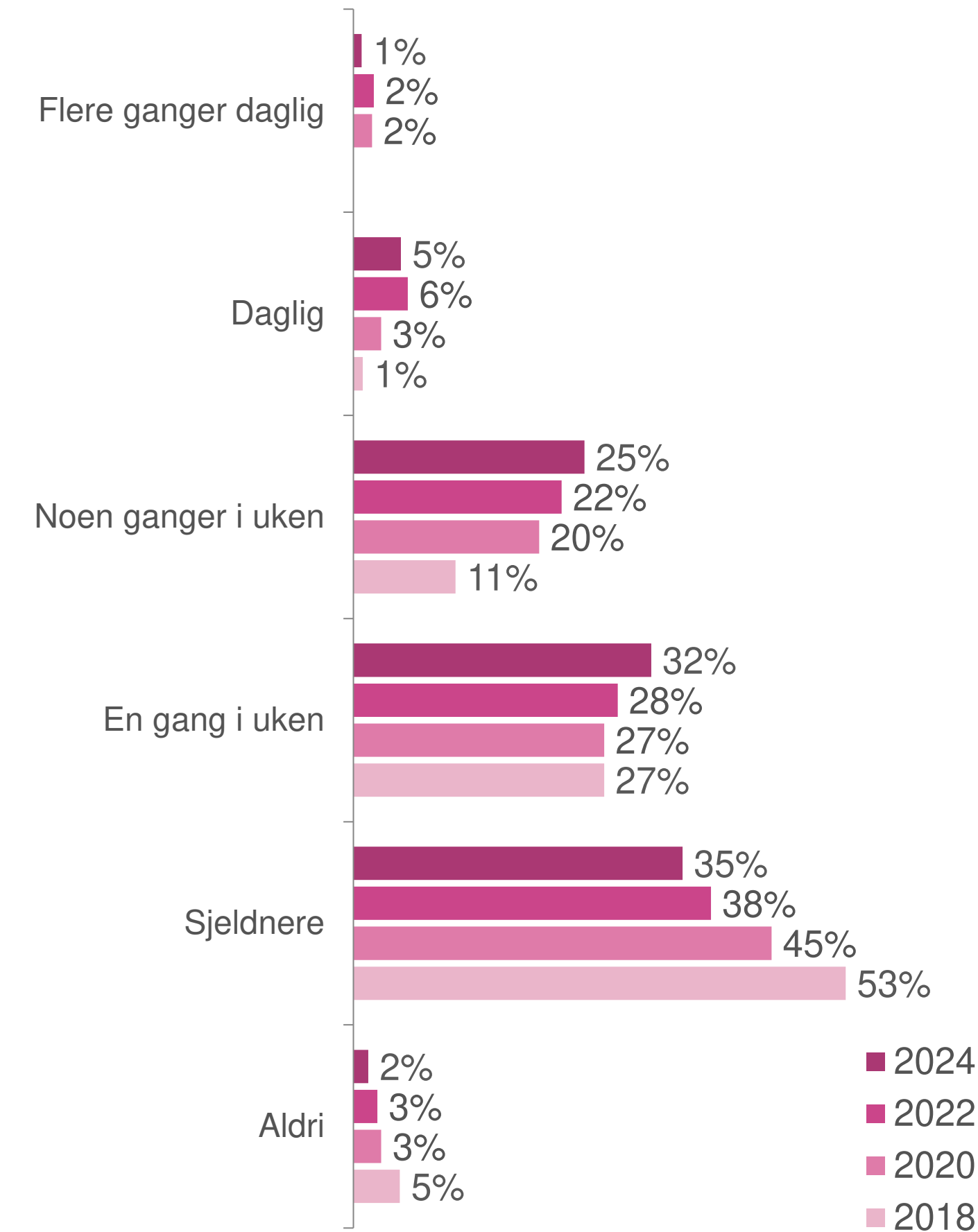
Snacks (potetgull, peanøtter etc.)
(N=584)

Godteri (sjokolade, smågodt o.l.)
(N=584)

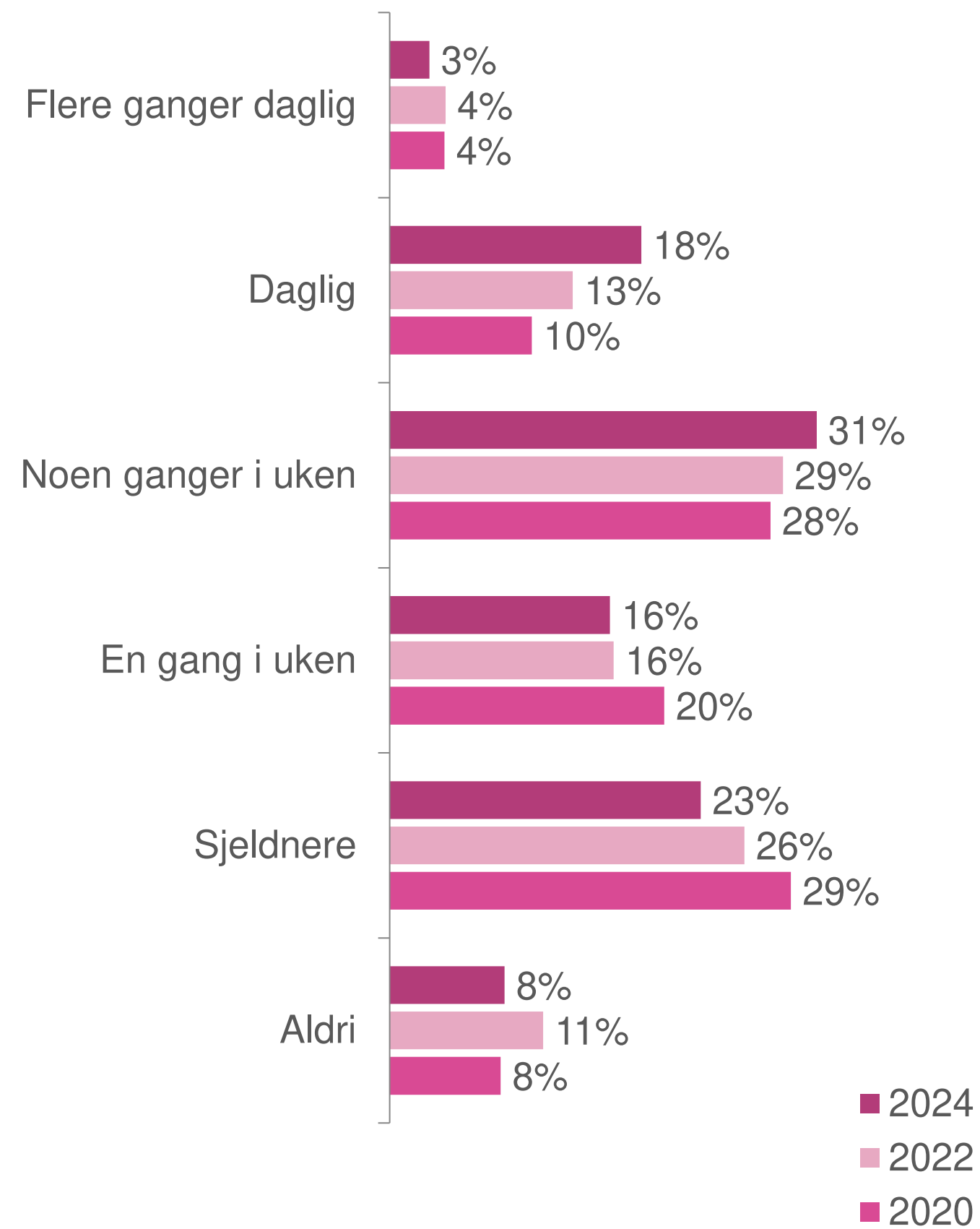

Boller eller andre søte bakervarer
(N=584)

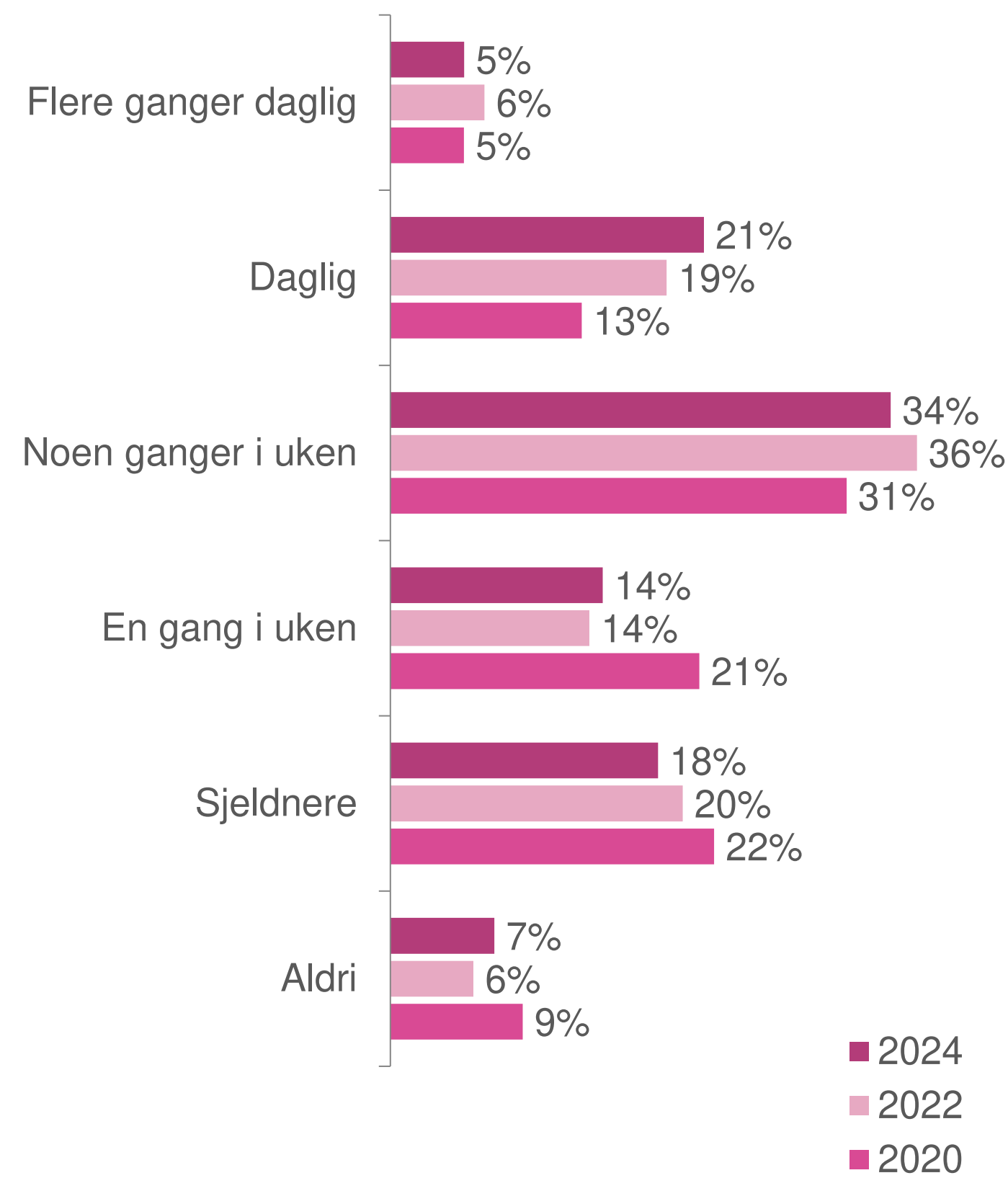

Det er en økende trend blant unge å drikke brus, saft eller energidrikk - med og uten sukker – daglig

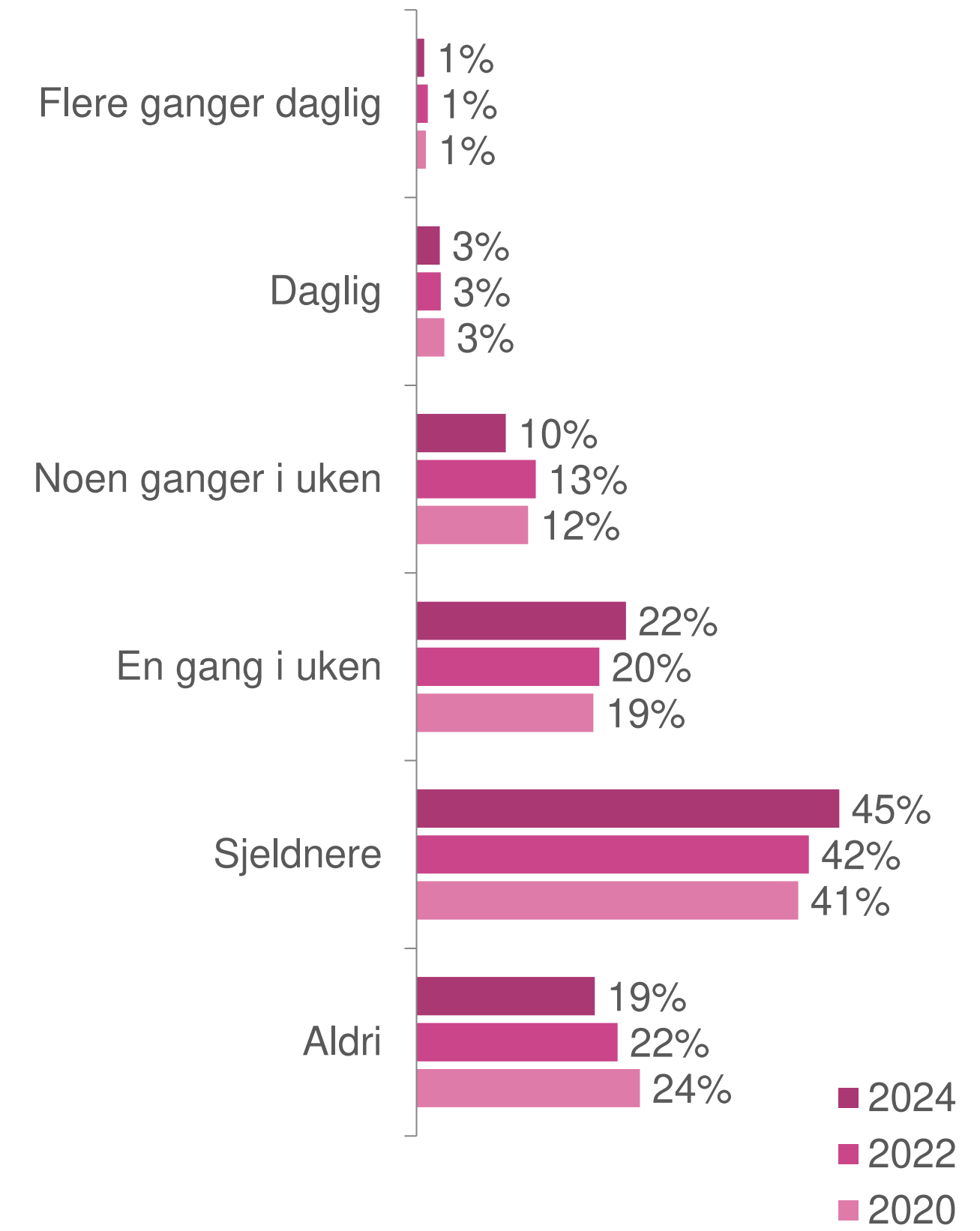
Brus, saft, iste, energidrikk (med sukker)
(N=584)

Brus, saft, iste, energidrikk (sukkerfri)
(N=584)

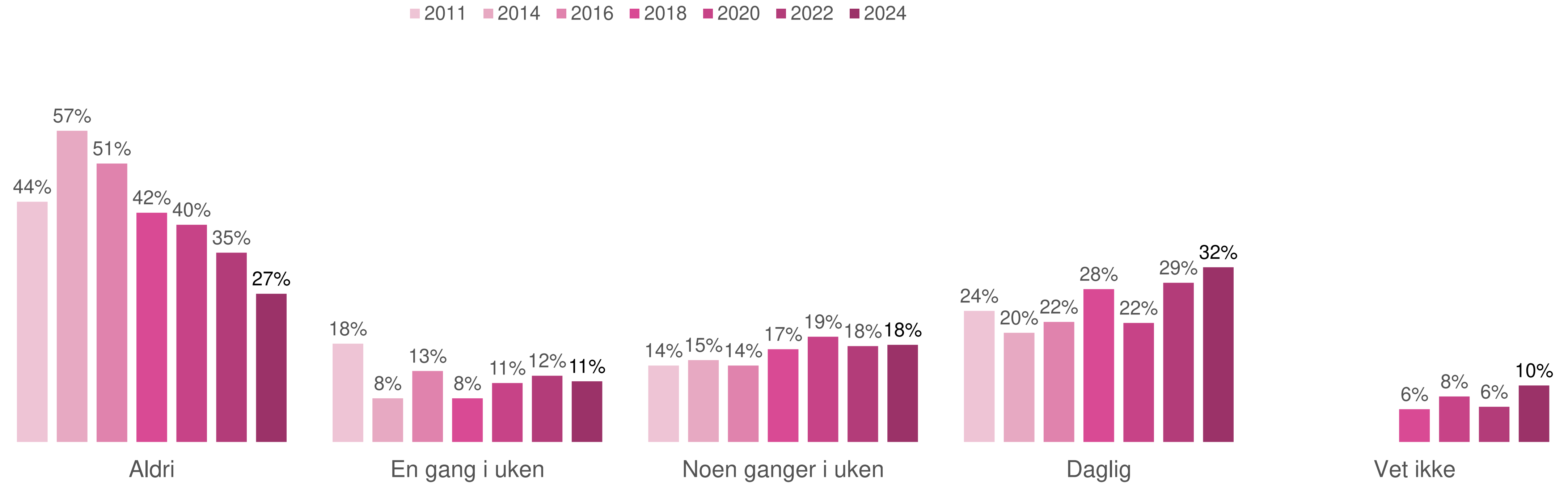

Alkohol (øl, vin, sprit, rusbrus, cider)
(N=584)

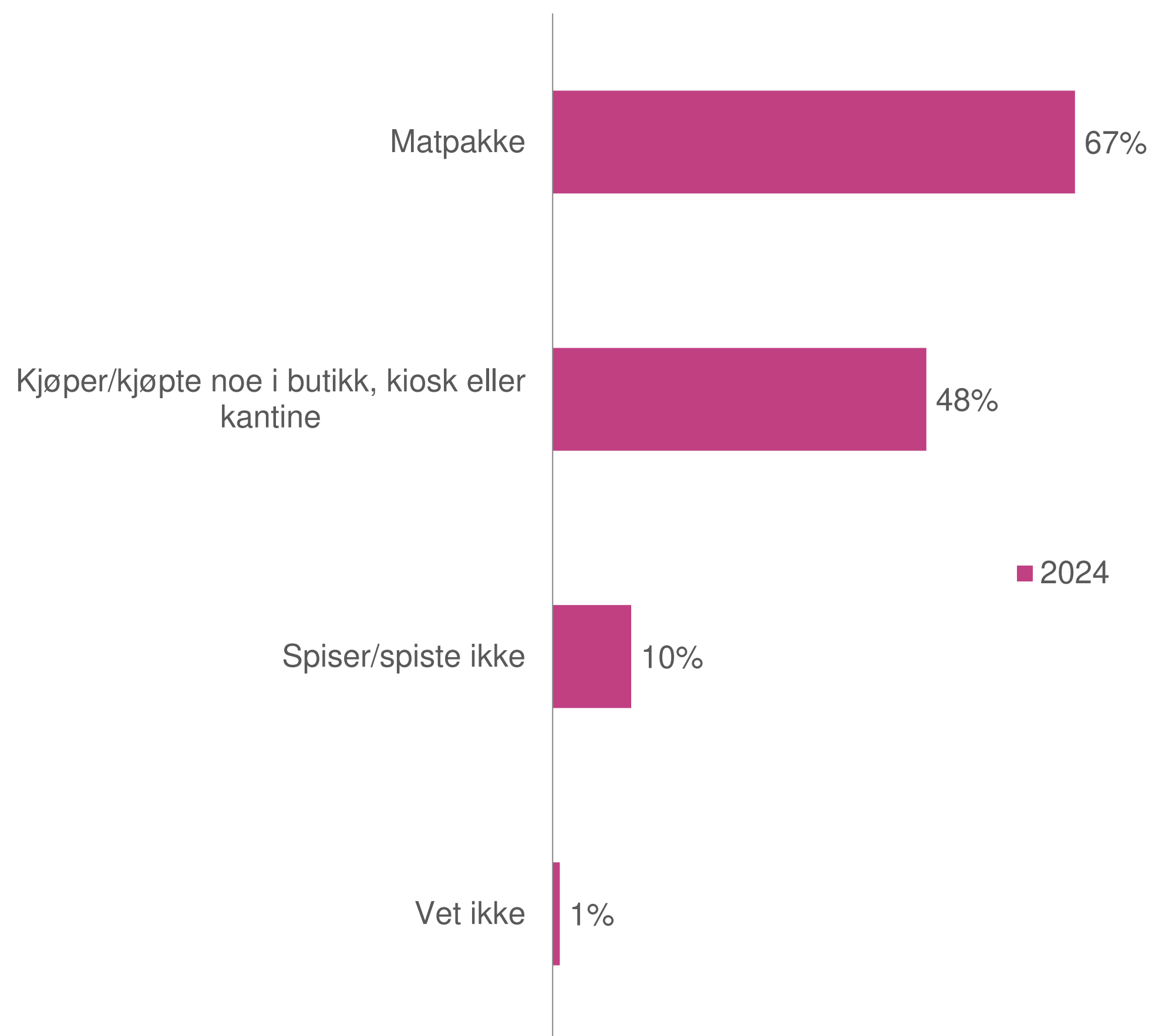
Det er en økende trend blant unge å ta vitamin D daglig

Hvor ofte tar du tran, Sanasol eller annet kosttilskudd med vitamin D i vinterhalvåret?
(N=584)

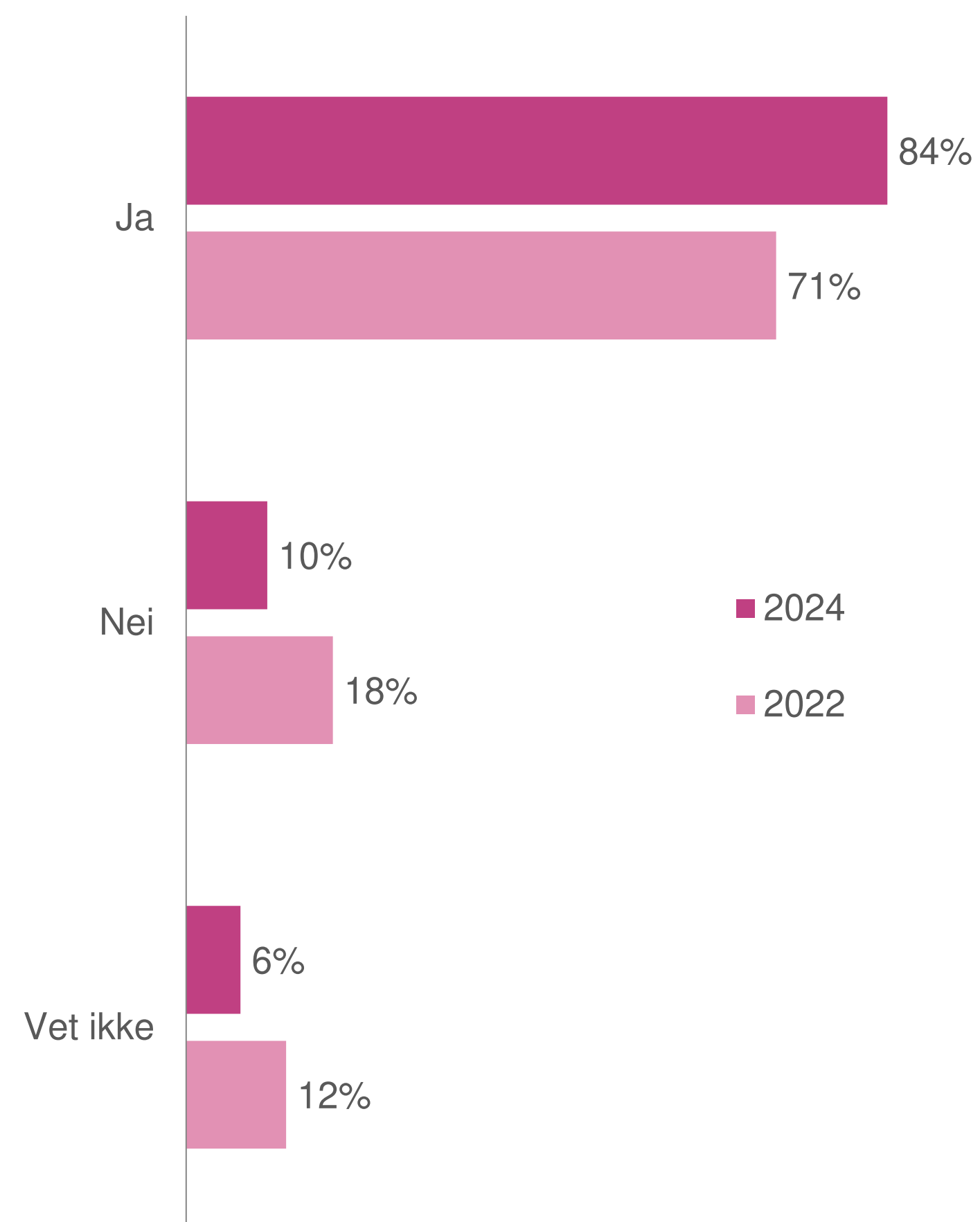

7 av 10 unge spiser matpakke på skolen. 8 av 10 mener skoler bør tilby gratis skolemat

Hva spiser/spiste du vanligvis på skolen?
(N=141)

Bør skoler tilby gratis skolemat?
(N=584)

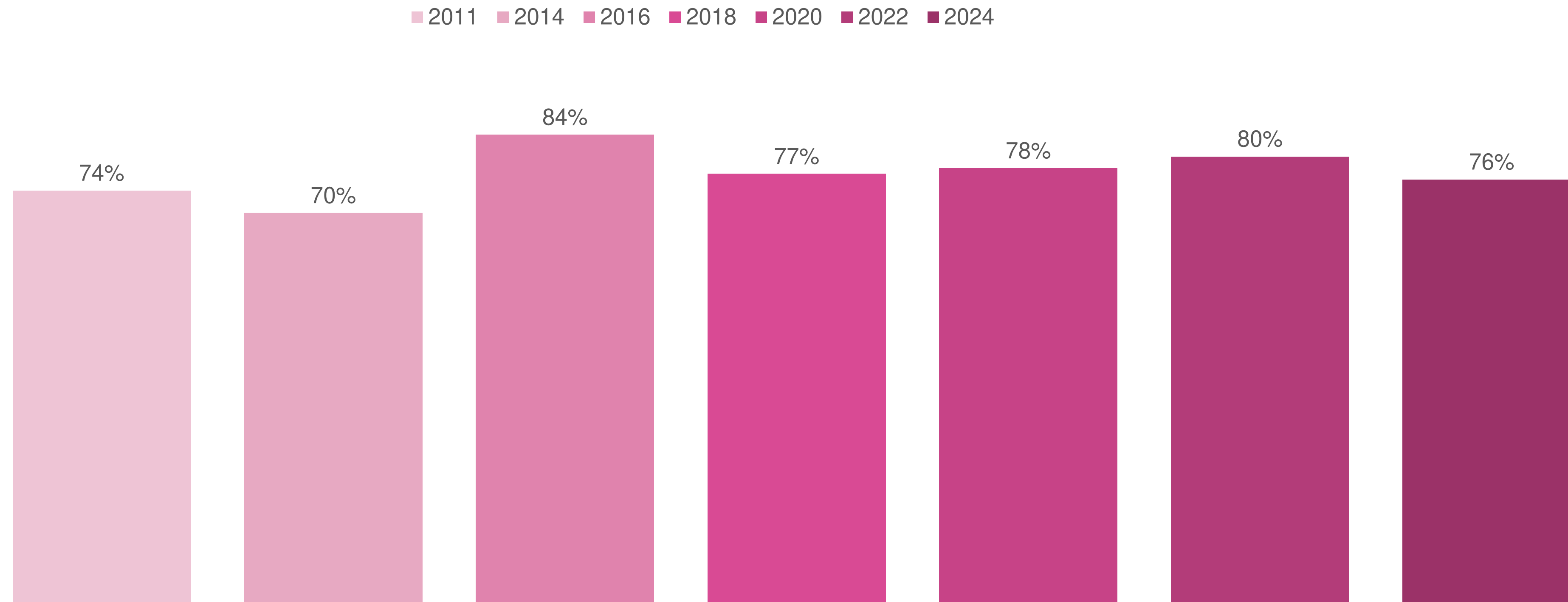

De fleste er enig i at skoleelever bør ha mulighet til fysisk aktivitet hver skoledag

Hvor enig eller uenig er du i følgende utsagn:

«Alle skoleelever bør ha mulighet for å være i fysisk aktivitet hver skoledag»

(N=584)

Grafikken viser andeler som er enig i utsagnet.

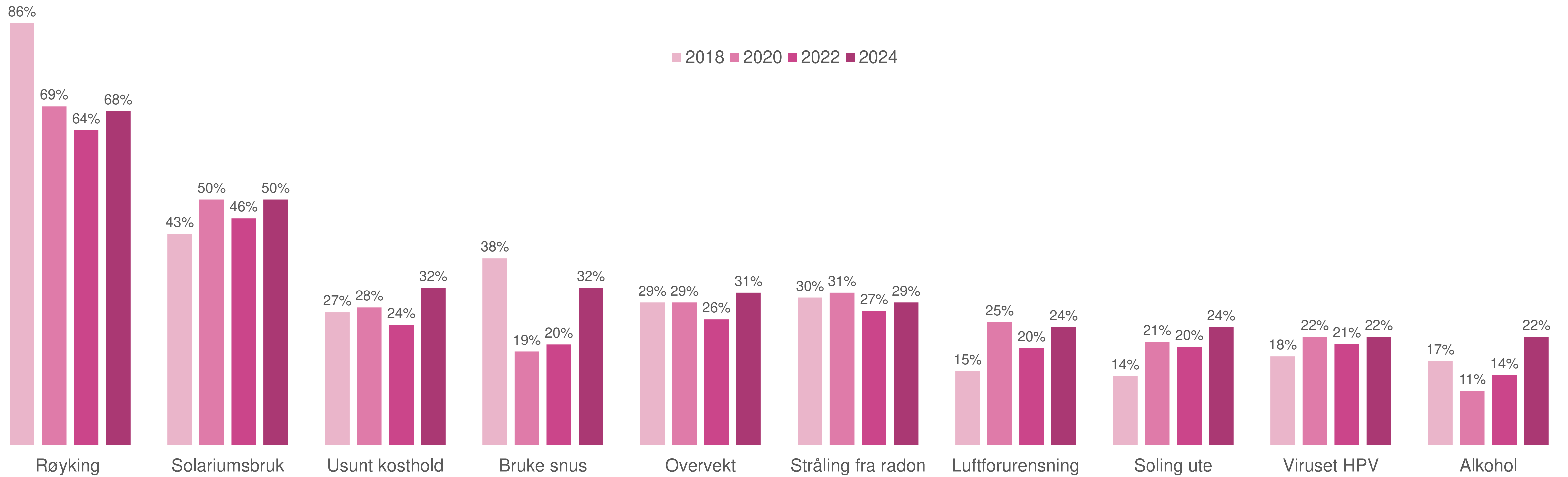

Røyking og solariumsbruk oppfattes som de største risikofaktorene knyttet til kreft

Del 1 av 2

I hvilken grad tror du disse faktorene øker risikoen for å få kreft?
(N=584)

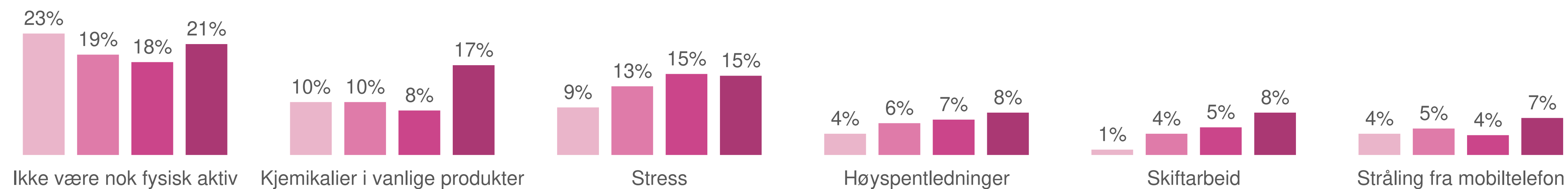
Grafikken viser andeler som har svart «I stor grad».

Del 2 av 2

I hvilken grad tror du disse faktorene øker risikoen for å få kreft?
(N=584)

■ 2018 ■ 2020

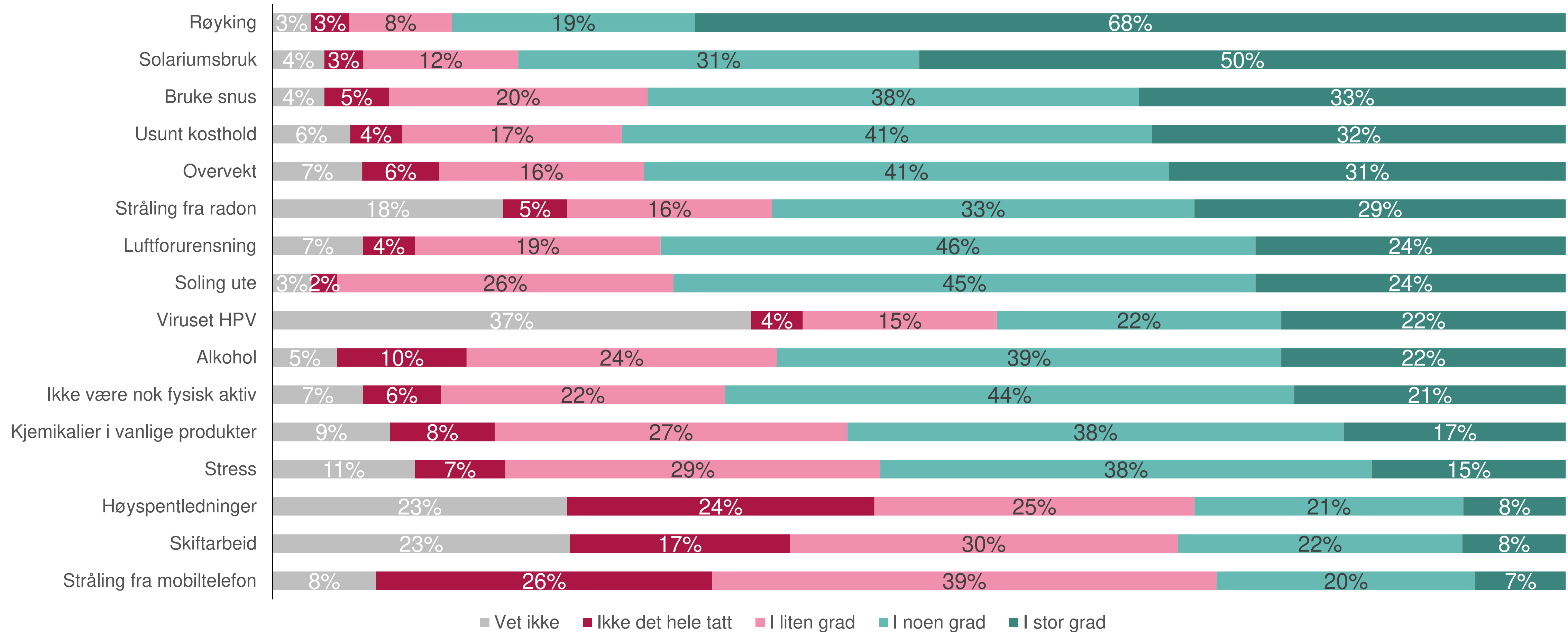

Grafikken viser andeler som har svart «I stor grad».

I hvilken grad tror du disse faktorene øker risikoen for å få kreft?

I hvilken grad tror du disse faktorene øker risikoen for å få kreft?
(N=584)

Vedlegg

FEILMARGINER

Feilmarginverdiene ved et 95 % konfidensintervall for et utvalg basestørrelser og prosentfordelinger.

	5/95	10/90	15/85	20/80	25/75	30/70	40/60	50/50
20	8.6	12.0	14.2	16.0	17.4	18.3	19.6	20.0
50	6.2	8.5	10.1	11.3	12.2	13.0	13.9	14.1
75	5.0	6.9	8.2	9.2	10.0	10.6	11.3	11.5
100	4.4	6.0	7.1	8.0	8.7	9.2	9.8	10.0
150	3.6	4.9	5.8	6.5	7.1	7.5	8.0	8.2
200	3.1	4.2	5.0	5.7	6.1	6.5	6.9	7.1
250	2.8	3.8	4.5	5.1	5.5	5.8	6.2	6.3
300	2.5	3.5	4.1	4.6	5.0	5.3	5.7	5.8
400	2.2	3.0	3.6	4.0	4.3	4.6	4.9	5.0
500	1.9	2.7	3.2	3.6	3.9	4.1	4.4	4.5
600	1.8	2.5	2.9	3.3	3.5	3.7	4.0	4.1
700	1.6	2.3	2.7	3.0	3.3	3.5	3.7	3.8
800	1.5	2.1	2.5	2.8	3.1	3.2	3.5	3.5
900	1.5	2.0	2.4	2.7	2.9	3.1	3.3	3.3
1000	1.4	1.9	2.3	2.5	2.7	2.9	3.1	3.2
1200	1.2	1.7	2.0	2.3	2.5	2.6	2.8	2.8

Tolkning: For et utvalg på 600 respondenter, og en prosentfordeling på 5 %, vil feilmarginene være +/- 1,8 %. Den øvre grensen blir dermed 4,1 % og den nedre grensen 1,8 %.

RESPONS

Takk for oppmerksomheten!

Seniorrådgiver Jonny Nordøy
+47 450 02 113 // jonny@responsanalyse.no